

REPUBLIKA

ROK II | ŁÓDŹ SOBOTA, 17 GRUDNIA 1927 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

346

REDAKCJA I ADMINISTRACJA PIOTRKOWSKA 49.
ODDZIAŁY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6-7 POPOLIŃNIU

WYDANIE PORANNE

TELEFONY REDAKCJI: 27-24 36 43 36-44
TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

Kto staje do wyborów?

Duchowieństwo prawosławne idzie razem z umiarkowanymi ugrupowaniami ukraińskimi i białoruskimi.— Blok narodowości niepolskich.— Walka wśród kupiectwa żydowskiego. Minister Składkowski zamianował 64 okręgowych komisarzy wyborczych.

Warszawski koresp. „Republiki“ (B) telefonuje:

Wczoraj kardynał Kakowski przyjął specjalnej audjencji członków wydziału wykonawczego komitetu zachowania ks. Janusza Radziwiła. Wład. Ankę, profesora Żółtowskiego, min. Telowiejskiego i Adama Piaseckiego.

U metropolity odbyła się narada z przedstawicielami duchowieństwa prawosławnego, poświęcona omówieniu praw w związku z kampanją wyborczą, której postanowiono, że duchowieństwo prawosławne powinno wejść w kontakt z umiarkowanymi ugrupowaniami ukraińskimi i białoruskimi dla wzmocnienia bloku.

Sprawa rosyjskiego zjednoczenia narodowego nie była poruszana.

Wśród kandydatów na posłów, których wystawi blok, na pierwszym miejscu umieszczone będzie nazwisko metropolity Dionizego, na drugim b. uniwersyteckiego prof. Kowsza, b. członka „Hromady

dy Białoruskiej“. Powołano do życia komitet organizacyjny który kierować będzie akcją przedwyborczą.

Z kół mniejszościowych donoszą, że na obradach przedstawicieli narodowości niepolskich, które odbyły się dn. 15 i 16 b. m. z udziałem ukraińców, białoruszczków, Niemców, Żydów i Litwinów

uchwalono utworzyć centralny komitet bloku wyborczego narodowości niepolskich w Polsce i przystąpić do prac organizacyjnych.

Ze strony dobrze poinformowanej komunikują, że kupiectwo żydowskie dotychczas, nie ustosunkowało się do sprawy bloku mniejszości narodowych. Decyzja ma zapaść na konferencji władz

wykonawczych kupiectwa żydowskiego która odbędzie się 18 b. m. w Warszawie. Zaznaczyć należy, że kupiectwo żydowskie większych miast jak Łódź i Lublin wypowiedziało się przeciw idei wspólnego bloku z innymi mniejszościami narodowymi oświadczył, że natomiast za wspólną listą ogólnonarodową. Te same tendencje przejawiały się także wśród kupców żydowskich w Warszawie. Na omast drobni kupcy na Kresach północnych i północno-wschodnich zorientowani są raczej za blokiem ogólnym mniejszości narodowych.

W min. spr. wewnętrznych został utworzony specjalny referat wyborczy na czele którego stanął radca Pokrzywicki. Zdanem jego będzie załatwianie wszelkich spraw dotyczących technicznej strony wyborów.

Min. Składkowski mianował wczoraj 64 okręgowych komisarzy wyborczych.

Zniesienie konfiskaty odez w wyborczych „Wyzwolenia“.

Warszawski koresp. „Republiki“ telefonuje:

Wczoraj minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski przyjął przedstawicieli „Wyzwolenia“, b. posła Bagińskiego i b. sen. Kalinowskiego, którzy założyli protest przeciw konfiskacie odezwy. Min. Składkowski oświadczył delegacji, że nie znajduje podstaw do konfiskaty odezwy i wydał polecenie jej zniesienia. Podobno była ona dokonana z polecenia komisarza rządu Jaroszewicza.

Na tej samej konferencji delegacja zaprotestowała również przeciw odmówieniu zezwolenia na urządzenie zebrań przedwyborczych stronnictwa w Postawach i Wlinie. Minister obiecał sprawę zbadać bliżej, zaznaczając jednocześnie że w chwili obecnej jako okresie przedwyborczym nie są wymagane żadne zezwolenia na zgromadzenia w lokalach zamkniętych.

Walka o język polski na niemieckim Górnym Śląsku.

Katowice, 16 grudnia.

W związku z ostrą rezolucją związków polaków w Niemczech, domagających się nauki religii na Śląsku opolskim w języku ojczystym, utrzymują w dobrze poinformowanych kółach, że od początku przyszłego roku ma być wprowadzony w szkołach średnich Śląska opolskiego język polski jako nieobowią

zujący przedmiot wykładowy.

Wprowadzenie nauki języka polskiego w szkołach średnich uważa się ze strony niemieckiej jako zrzeczenie się polityczne i propagandowe, obliczone na efekt i odwracające uwagę od żądań związku polaków wprowadzenia języka polskiego w szkołach powszechnych.

13 osób rannych podczas katastrofy kolejowej pod Kolomią.

Stanisławów, 16 grudnia.

(Polska Agencja Telegraficzna) W dniu wczorajszym około godz. 16-ej na stacji Matujowce pociąg osobowy Nr. 321 najeżdżał skutkiem błędnego ustawienia zwrotnic wjazdowych na po

ciąg towarowy Nr. 473. Skutkiem zderzenia 7 wagonów towarowych pociągu Nr. 476 i 1 wagon osobowy uległy wykołaceniu, 10-ciu podróżnych oraz 3 osoby z pośród personelu kolejowego doznały lekkich kontuzji.

Aresztowanie konsula sowieckiego w Kantonie.

Wszyscy urzędnicy sowieccy zostaną wysiedleni z Chin.

Londyn, 16 grudnia.

(Polska Agencja Telegraficzna) Agencja Reutersa dowiaduje się z Kantonu, że władze rządu nacjonalistycznego aresztowały wczoraj konsula i wicekonsula sowieckiego w Kantonie. Aresztowanych przewieziono natychmiast do głównej kwatery policji. Władze kantonu domagają się wydania przywódcy komunistów chińskich Yechinga, który schronił się w gmachu konsula sowieckiego.

Londyn, 16 grudnia.

(Polska Agencja Telegraficzna) Z Kantonu donoszą, że południowe stronnictwo nacjonalistyczne chińskie ogłosiło wczoraj odezwę o zaostrożeniu stosunków z Sowietami, których agenci winni są rozruchów, które wybuchły niedawno w Kantonie. Członkowie konsulatu sowieckiego, misji handlowej i oddziału banku sowieckiego w Szanghaju otrzymali polecenie opuszczenia miasta w środę dnia 21 b. m. Podobne zarządzenia podjęto w Hankou, Kantonie i innych większych miastach chińskich.

Londyn, 16 grudnia.

Reuter donosi z Hankou, że władze chińskie wkroczyły dziś rano do gmachu konsula sowieckiego, gdzie aresztowały wszystkich mieszkańców tego gmachu, zarówno Rosjan jak Chińczyków. Aresztowano następnie wszystkich komunistów i podejrzanych o sprzyjanie komunistom.

Hankou, 16 grudnia. Z rozkazu władz nankińskich 600 żołnierzy chińskich dokonało szeregu rewizji w dawnych koncesjach rosyjskiej i niemieckiej. Przedewszystkiem poddano rewizji gmach konsulatu rosyjskiego.

Marsz Piłsudski konferuje z ministrami.

Warszawski koresp. „Republiki“ telefonuje:

Wczoraj przed południem przybył do prezydium rady ministrów marszałek Piłsudski i w ciągu blisko 4 godzin pracy odbył szereg dalszych konferencji w aktualnych sprawach rządowych z poszczególnymi ministrami. Kolejne zostali przyjęci ministrowie: Romocki, Moraczewski, dr. Jurkiewicz i Meysztowicz. Po tych konferencjach marsz. Piłsudski odbył przeszło godzinną rozmowę z wicepremierem Bartlem.

Leopold Staff laureatem państwowej nagrody literackiej.

Warszawski koresp. „Republiki“ telefonuje:

Jak się dowiaduje, sąd literacki po kilkudniowych obradach pod przewodnictwem adwokata Jana Dąbrowskiego przyznał państwową nagrodę literacką znanemu poecie i tłumaczowi p. Leopoldowi Staffowi.

Rząd rumuński nie poda się do dymisji.

Bukareszt, 16 grudnia.

Ofcjalny „Adeverul“ zaprzecza domniemaniu dzienników opozycyjnych, jakoby gabinet miał się podać do dymisji lub też jakoby miały nastąpić zmiany w rządzie. Gabinet Bratianu pozostanie w obecnym składzie do czasu przeprowadzenia programu swych prac.

Konferencja międzynarodowej socjalistycznej w sprawie sytuacji na Wschodzie

Berlin, 16 grudnia.

Według doniesień „Vorwärts“, biuro międzynarodówki socjalistycznej zwołało na przyszłą niedzielę do Berlina konferencję ogólną przedstawicieli stronnictw następujących krajów: Niemiec, w. m. Gdańska, Polski, Litwy, Estonii, Finlandii i Łotwy, oraz Szwecji i socjalistów rosyjskich, przebywających na emigracji. Konferencja ta ma się zająć omówieniem obecnej sytuacji politycznej na północnym wschodzie Europy.

Ceny biletów kolejowych będą podwyższone.

Warszawski koresp. „Republiki“ telefonuje:

Jak się dowiaduje, projekt podwyższenia cen biletów kolejowych od 1 stycznia 1928 r. nie będzie wprowadzony. Ceny pozostaną niezmienione. Pozostawienie to w związku z wydanym niedawno zarządzeniem Prezydenta Rzplitej w sprawie stabilizacji złotego.

Usława dziennikarska

już opracowana przez ministerstwo pracy.

Warszawski koresp. „Republiki“ telefonuje:

W ministerstwie pracy opracowany został już ostatecznie projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o uporządkowaniu stosunków prawnych zawodu dziennikarskiego. W dniach najbliższych projekt ten będzie podany do wiadomości przedstawicieli wydawców i organizacji dziennikarskich, poczem w pierwszych dniach stycznia 1928 r. odbędzie się w ministerstwie pracy ankieta dla wywołania opinii obu stron.

Propaganda antypońska

za pomocą dziennika filmowego.

Rząd sowiecki, jak się dowiaduje, zajął przed kilku dniami przez Polskę pierwszą partję dziennika filmowego „Wschód“ na wzór analogicznych dzienników na Z. chodzie, który jest nowym rodzajem wroga nam propagandy sowieckiej.

Delegatowi sowieckim zabroniono wjazdu do Ameryki.

Waszyngton, 16 grudnia.

United Press' 11 członkom rady gubernarckiej rządu sowieckiego, którzy z wyjątkiem „Berengaria“ do Nowego Jorku, zabroniono wjazdu. Odstawiono ich do Ellisland., gdzie ich też interweniowano aż do ostatecznej decyzji. Maszyniści metalewego. Delegacja zamierza zakupić w Ameryce maszyn rolniczych za 10 milionów dolarów.

Wybory parlamentarne w roku 1928

przyniosą zwycięstwo lewicy - przewidują przywódcy sowieccy.

Moskwa, 16 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)
W dalszym przebiegu obrad 15-go kongresu partii komunistycznej wystąpił z dłuższym przemówieniem wybitny przedstawiciel centralnego komitetu partii, Manuilski, ubolewając nad tem, że ilość członków zorganizowanych w zagranicznych partiach komunistycznych jest w stosunku do liczby proletariatu znikomą. Tak n. p. w Stanach Zjednoczonych na 25 milionów proletarijuszy do partii komunistycznej należy 10.000 ludzi, w Anglii na 15 milionów robotników partia liczy zaledwie 7.000 członków, a w Niemczech na 20 milionów robotników—128 tysięcy. Mówca pociesza się jednakże tem, że liczby członków partii można traktować jako kadry bojowe, które w razie potrzeby będzie można rozwinąć jak armię przy systemie milicyjnym. Przechodząc do omawiania najbliższej przyszłości, Manuilski powiada, że wybory parlamentarne, które w roku 1928 odbędą się w wielu państwach, zmienią sytuację międzynarodową na korzyść Rosji sowieckiej. Zdaniem mówcy, w Anglii przyjdzie do władzy partja pracy wraz z liberałami w Niemczech dojdzie do wielkiej, albo nawet do małej koalicji, a we Francji zwycięży blok lewicowy, wobec czego refa II międzynarodówki znacznie wzrosła, a temsamem przychylniejszy będzie stosunek do Sowietów, chociaż z drugiej strony walka między pracą a

kapitałem przyjmie charakter walki między II a III międzynarodówką.
Na uwagę zasługuje jeszcze wystąpienie Larina, który w imię partji tutejszej reprezentuje nacjonalizm wielkorusyjski. Larin domaga się od organizacji zagranicznych, wchodzących w skład Kominternu i Profinternu, energicznego zajęcia się sprawą popularyzacji armji czerwonej.

Radość wśród oficerów litewskich

z powodu zgody z Polską.

Kowno, 16 grudnia.
(Agencja Telegraficzna „Express“).
Korpus oficerów zadowolony jest z obrad genewskich i zakończenia stanu wojennego z Polską. Oficerowie wyrazili radość z powodu tego, że pokój nastanie nie tylko między Litwą i Polską, ale i w całej Europie. Na tem tle zaczęli się wntwarzać coraz bardziej większe tarcia między oficerami i szaulisami, którzy ze względów nie tylko politycznych, ale i egoistycznych podkreślają

swe szowinistyczne stanowisko wobec Polski. Szowiniści obawiają się, że wobec nastania stanu pokoju z Polską mogą się na Litwie skończyć ich rządy i sprzeciwiają się pertraktacjom z Polską, gdyż Litwa dostalaby się pod wpływ Polski.

Kowno, 16 grudnia.
(Agencja Telegraficzna „Express“)
Półurzędowa „Lietuva“ poraz pierwszy omawia wypadki genewskie, zachynając od zwrócenia uwagi na energiczną propagandę Polski na terenie międzynarodowym. oWbec takiego wpływu Polski nie można było spodziewać się nadzwyczajnych rezultatów w Genewie. „Lietuva“ usiłuje jednak przedstawić decyzje genewskie w świetle przychylnym dla Litwy, a przywrócić statusu pokojowego z Polską tłumaczy ten sposób, że usuwa ono możliwość zbrojnego konfliktu. Dalej wśród zwykłych wzmianek o Wilnie, wspomina o nieuznanej granicy z Polską, która nazywa linją demarkacyjną i wspomina o taktyce, jaką Litwa zamierza użyć w pertraktacjach z Polską, chcąc przez to dać do zrozumienia, jakoby pertraktacje doprowadzić do zmiany granicy

Senat gdański

chce wprowadzić ograniczenia dla okrętów polskich.

Gdańsk, 16 grudnia.
(Agencja Telegraficzna „Express“)
Prezydent Sahm przemawiał dziś w głównej komisji senatu o naradach genewskich w sprawie Gdańska. Po tem przyjął on przedstawicieli prasy gdańskiej i zagranicznej których informował w sposób następujący. Sprawa pożyczki została przeprowadzona bez przeszkód ponieważ komisja finansowa nie zmieniła propozycji gdańskich. W sprawie portu d'attache dla polskich okrętów wojennych sytuacja w radzie Ligi nie zmieniła się, gdyż Polska oświadczyła że nie była dosyć przygotowana do tej sprawy.
Obecnie senat opracowuje przepisy którym mają podlegać okręty polskie

przy wpływaniu na wody gdańskie. Owe przepisy gdańskie mają 3 zasadnicze założenia: 1) zachowanie grzeczności międzynarodowej; 2) zabezpieczenie ruchu okrętów; 3) uwzględnienie spraw handlowych. Przepisy te według słów Sahma nie zawierają żadnych utrudnień dla Polski i mogą się one przyczynić do dalszych rokowań z Polską.
Dalej zaznaczył Sahm że wystął dziś notę do gdańskich komisarzy rady Ligi, aby jaknajszybciej przeprowadzić z Polską odnośne obrady. W końcu Sahm ogólnie tylko omówił sprawę eks terytorjalności Vesterplatte przypominającopinę Cecila Hurs taktórvy wyraził zadowolenie z przebiegu obrad genewskich.

Literaci polscy w Berlinie

Berlin, 16 grudnia.
Dziś o godz. 6 po poł. w t. zw. Saffach Cesarskich obok ogrodu zoologicznego odbyła się wspólna prelekcja przedstawieli PEN, klubu polskiego prof. Tadeusza Zielińskiego i Juliusza Kaden-Bandrowskiego, zorganizowana przez PEN, klub niemiecki, jako wstęp do uroczystości, związanych z pobytem pisarzy polskich w Berlinie. Przybyło około 200 osób. Członkowie PEN, klubu jako gospodarze stawili się w komplecie z wyjątkiem Tomasza Manna, który od tygodnia choruje i nadesłał serdeczną depeszę. Obecni byli członkowie akademii umiejętności, akademii sztuk pięknych, akademii literatury z Wilhelmem v. Scholtzem na czele, przedstawiciele pruskiego min. oświaty, profesorowie uniwersytetów, przedstawiciele rządu, korpus dyplomatyczny i prezydium miasta Berlina. Po odegraniu przez p. Weissa preludium Szopena profesor Tadeusz Zieliński wygłosił odczyt o chłopie w literaturze polskiej. Prof. Zieliński mówił po niemiecku, jakby improwizując. Po prof. Zielińskim zabrał głos Juliusz Kaden-Bandrowski, który zobrazował współczesną literaturę polską. Obie prelekcje przyjęte były serdecznie oklaskami. Następnie w sąsiedniej sali odbył się bankiet. Szereg przemówień rozpoczął Wilhelm v. Scholtz, serdecznie witając przedstawicieli literatury polskiej w gronie przedstawicieli kultury niemieckiej. Następnie przemawiali pp. prof. Zieliński, Juliusz Kaden-Bandrowski oraz profesor Becker.

NORA

NAJLEPSZE RADJOAPARATY
NAJLEPSZE SŁUCHAWKI

Najpiękniejszy połarek na Gwiazdke

CASINO

Arcyfilm burzliwych przeżyć śród zabawy szału i szampańskich uniesień w. wielkiego świata

W PŁOMIENIU ŻYCIA (Orient Express.)

Rolę światowej damy, czerpiącej hojnie z krynicy życia gra urocza, nieporównana, pełna czar

LIL DAGOVER.

- „Przez małą stacyjkę pędzi w bezkresy— „ORIENT EXPRESS“..
- „Ku dalekim, nieznanym rozkoszom unosi myśl — „ORIENT EXPRESS“..
- „Jak rajski sen o szczęściu, miłości i cudach podróży jest „ORIENT EXPRESS“..
- „Los uśmiecha się raz w życiu, raz jeden zatrzymuje się „ORIENT EXPRESS“..
- „Czas pryska nadchodzi dzień powszedni i leci w dal „ORIENT EXPRESS“..

Orkiestry symfoniczna pod Kierun. p. LEONA KANTORA.

Litwa zawiera traktat handlowy z Francją.

Paryż, 16 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)
„Petit Journal“ dowiadyuje się, że traktat handlowy francusko - litewski podpisany będzie na początku przyszłego tygodnia i zostanie oparty na tych samych zasadach, jakie stanowią podstawę traktatu handlowego pomiędzy Francją i Polską. Dziennik dodaje, iż rozwiń francusko - litewskich stosunków handlowych leży pod każdym względem w interesie Francji, z tem tylko zastrzeżeniem, aby nie naruszył on w czemkolwiek stosunków handlowych pomiędzy Francją i Polską.

Zderzenie tramwajów w Wiedniu.

17 osób rannych.
Wiedeń, 16 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Dziś zderzyły się tu dwa przepelnione publicznością wozy tramwajowe, przy czem 4 osoby zostały ciężko ranne i lekko.

Pogrzeb nadrabina wiedeńskiego.

Wiedeń, 16 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Przy ołbrzymim udziale publiczności odbył się dziś pogrzeb nadrabina wiedeńskiego prof. dr. Chajesa. Na pogrzebie obecny był również prezydent republiki austriackiej, dr. Haimisch.

— Wczoraj na posiedzeniu w Centralnym Towarzystwie Rolniczem powołany został na prezesa tej instytucji ponownie p. Pudakowski.

RADJOCZYNNA
MINERALNA WODA STOŁOWA
MORSZYŃKA
NAPÓJ
PRZYJEMNY, IMACENY
I ORZYZWAJACY

GRAND-KIND

Początek seansów o godz. 4 po poł. w soboty, niedziele i święta o g 1 pp.

Ceny miejsc na pierwszy seans od 50 groszy.

Orkiestra pod dyr. p. R. KANTORA.

Dziś powtórzenie wielkiej premiery!! z niezapomnianym czarodziejem ekranu Rudolfem Valentino w największym jego ostatniem arcydziele

„SYN SZEIKA“

z uroczą ego partnerką — VILMA BANKY

DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONE. Uwaga: każda z nas nabywając bilet otrzymuje bezpłatnie fotografje Rudolfa Valentino

Przez dyktaturę do demokracji.

Gdy się w Polsce mówi o dyktatorze i dyktatorach, wymieniane są przeważnie nazwiska: Mussolini, Primo de Rivera, Pangalos, Nikomu natomiast na myśl nie przyjdzie, że tak samo, jak istnieją najprzeróżniejsze rodzaje demokracji, dyktatura nie oznacza bynajmniej zawsze i wszędzie rządów gwałtu i ślepej samowoli.

Przyzwyczajiliśmy się sądzić, że źródło postępu, dobrobytu i praworządności jest w ludowladztwie, że naród sam, przez swoich przedstawicieli, wybranych na zasadach pięciu — czy nawet sześciu przymiotnikowego prawa wyborczego najlepiej potrafi rządzić, zapewniając sobie i krajowi najpiękniejsze warunki bytu i rozwoju. Zapomniano tylko, że jest to zasada pierwotna, idealna i że z biegiem czasu, gdy demokracja stała się ciałem, konstrukcją, formą, — duch ją opuścił i dziś „zrobić” o nią i jej wole ludu — jest już zadaniem czynno-technicznym. Istnieją w tym celu cudownie działające aparaty, specjalne przepisy i recepty, według których wole narodu można spreparować.

Ale gdyby nawet demokracja zachowała swą dziewiczość i bezpośredniość, to trudno uwierzyć, by właśnie ona odpowiadała tendencjom prawdziwego postępu.

Współczesna, powiedzmy, technika — lotnictwo, radjofonia, fototelegrafia i t. d. — czyż nie stanowi swego rodzaju rewolucji w naszym życiu, czyż wynalazcy nie są rewolucjonistami i czy jakiegokolwiek referendum ludowe mogłoby odmienić nasze życie i zmienić, udoskonalić je tak, jak geniusz jednostki?

Przypomnijmy sobie tylko, jak byli prześladowani, katowani i krzyżowani ludzie, którzy mieli odwagę przeciwstawić się tłumom, masie, ludowi, — jak oni umierali w obronie powszechnie dziś uznawanych praw, by z łatwością dojść do wniosku, że demokracja w gruncie rzeczy jest wielką konserwatystką — jak każda przeciętność i miernota, uznająca swoje zwyczaje i wygodę za szczyt rozumu i celowości.

Oto mamy nprz. jeszcze jednego dyktatora. Jest nim Kemal-Pasza, prezydent republiki tureckiej. Zachowuje wszelkie pozory rządów demokratycznych, ale jednak — co zresztą nie jest dla nikogo tajemnicą — całą władzę skupił w swoich rękach, zniósł feyzy tureckie, zasłony kobiece, zabronił utrzymywania haremu, przeprowadził oddzielenie kościoła od państwa, nakazał sporządzenie spisu ludności w całej Turcji i wiele, wiele jeszcze innych rzeczy.

Nadmienić trzeba, że wszystkie te reformy godzą bezpośrednio w t. zw. tradycje narodowe, a niektóre są wręcz sprzeczne z przepisami Koranu.

A teraz wyobraźmy sobie, kiedy mogłoby to być dokonane drogą „rzetelnego” parlamentaryzmu? Czy znalazłby się taki poseł, albo stronnictwo polityczne, któreby miało odwagę narazić się swym poczelwym i zacofanym wyborcom przez propagowanie takich antynarodowych i antyrelijgijnych reform?!

Dziesiątki, albo może i setki lat musiałaby Turcja tkwić w bagnie swoich przesądów. Bo też istotny postęp jest w zasadzie akcją rewolucyjną i, jak wi-

Plan Dawesa nie trząśnie!

Jeżeli dłużnik chce płacić, a wierzyciel chce być zapłacony — wszystko będzie w porządku!

Pewien Amerykanin, nazwiskiem George P. Auld, który przez cztery lata był szefem rachunkowości ogólnej w Komisji odszkodowań, oraz świadkiem walk, jakie się tam toczyły, podaje szczegółowe informacje o sprawie odszkodowań.

Przez sześć miesięcy pracował potem przy boku swego przyjaciela i mistrza, generała Dawesa. Świadek ten równocześnie oskarża i broni: oskarża Anglię o egoistyczny i niezrozumiały sabotaż całej sprawy odszkodowań oraz o spowodowanie buntu w Niemczech; broni zaś twórców planu Dawesa zapewniając, że plan ten może być zastosowany, o ile Europa nie będzie stawiała trudności w jego wykonaniu. Całe to oświadczenie, jasne i przekonujące, mieści się w dziele p. t. „The Dawes plan and the new Economics”, które w Ameryce wywołało bardzo silne wrażenie.

Zanalizujemy je pokrótce, nie powracając już do przeszłości — z której p. George P. Auld zdaje się mieć jaknajgorsze wspomnienia. Zajmiemy się jedynie przyszłością.

Przyszłością, w kwestji odszkodowań, jest plan Dawesa.

— Za kilka miesięcy — pisał niedawno w „New Republic” p. Keynes, który jest wielkim technikiem sabotażu odszkodowań — za kilka miesięcy plan Dawesa załamie się... Nawet jego twórcy nie wróżyli mu nigdy długiej egzystencji.

— Twierdzenie to jest kłamstwem i głupotą — odpowiada p. George P. Auld. Niema powodu, ażeby plan Dawes

sa nie przetrwał przewidzianych dwudziestu pięciu lat. Wszystko zależy od moralnej woli wierzycieli i dłużników, odbierania i spłacania długów...

W istocie, niema żadnych technicznych powodów, dla których Niemcy miałyby nie dotrzymać swoich zobowiązań.

Trudności we wpłatach rat? P. Auld twierdzi, iż jest to żart, powstały w umysłach brytyjskich. Przed wojną Ameryka winna była Europie 5 miliardów dolarów, których procenty i częściowe sumy przekazywała corocznie bez jakiegokolwiek protestów.

Wysokość rocznych spłat? Suma ta, która za kilka miesięcy wynosić będzie 625 milj. dolarów nie jest bynajmniej zbyt wygórowana. Międzynarodowy handel światowy, według ostatnich danych statystycznych, wzniósł się obecnie do sumy 50 milionów dolarów. W takim oceanie płatności, kwota 625 milj. jest tylko małą cząstką.

Wysokość opłat w naturze? Zamówienia muszą być przez wierzycieli zorganizowane z metodą. Głównym wierzycielem Niemiec jest Francja, która do tej pory nie sprzeciwiła się opłatom w naturze. Jej zapotrzebowanie może się z czasem zmienić; dostawa węgiel będzie jej niepotrzebna; jednak zawsze zużywać musi materiał kolejowy, portowy, kanałowy, kopalniany, fabryczny, a zwłaszcza maszyny hydroelektryczne dla swoich kolonii.

— Twierdząc niezmienne — pisze p. George P. Auld, że tam, gdzie istnieje wola płatności, tam również są sposoby odebrania płatności.

To powiedzenie zwraca nas ku mo-

ralnym czynnikom, decydującym o całym zagadnieniu długów. Nie wszystko polega na cyfrach i technice płatności.

— Największym błędem ekonomistów jest niezrozumienie tego, iż sily ekonomiczne nie są wyłącznie dziedziną materialną. Mają one swoje źródło w ambicjach, zdolnościach, odwadze milionów ludzi. Jeżeli ciężar długu nie jest fizycznie ponad sily dłużnika, jeżeli dłużnik chce płacić a wierzyciel chce być zapłacony to żadne trudności praktyczne nie mogą tu stanąć na przeszkodzie, a wszelkie przeciwnie twierdzenie jest tylko wykretem.

P. Auld powtarza to kilkakrotnie w swoim dziele. Finansista ten, którego generał Dawes nazywa „jednym z najpraktyczniejszych ludzi Stanów Zjednoczonych”, kładzie ogromny nacisk na doniosłość wpływów psychologicznych. Jeśli w pierwszym stadium odszkodowań Niemcy powstrzymały się od płatności, to nie z powodu tego, iżby Francja domagała się rzeczy fizycznie niewykonalnych, ale dlatego, że sprzymierzeńcy Francji odjęli Niemcom moralną wolę płatności. Jeśli w najbliższej przyszłości, w drugim stadium odszkodowania, załame się plan Dawesa, to nie będzie to dowodem, że został źle skonstruowany, ale — stanie się to — dlatego, że plan ten, będący przedewszystkiem jedną z najdonioślejszych operacji kredytowych świata, został zaatakowany, podmienowany, zrujnowany przez sofistów ekonomicznych, niepokieszonych po obaleniu ich własnych sofizmatów.

— Wszystko zależeć będzie od Ameryki — kończy p. George Auld. Niechaj nasi ekonomiści, nasi przemysłowcy i nasi farmerzy pamiętają o tem, że interesy ich związane są z planem Dawesa! Niech publiczność amerykańska nie zapomina, że plan Dawesa jest dziełem Amerykanów, którzy w obmyślenie go włożyli całą swoją inteligencję i sprawiedliwość! A wówczas przeclili się szala nastronej mądrości i starości!

Pomyślmy nad tem, co mówią Amerykanie. Czuwajmy, ażeby u nas nie przechylała się szala na złą stronę. I wystrzegajmy się złych przepowiedni z zachodu, które gotowe są zburzyć ostatnie schronienie, w którym Francja spodziewać się może wynagrodzenia swych ofiar i cierpień...

STEFAN LAUZANNE
Redaktor Naczelny „Matin’a”.

Skazanie studentów rumuńskich za pogromy żydów.

Bukareszt, 16 grudnia.
W dniu wczorajszym zapadł wyrok Trybunału w Jassach, skazujący studenta Bordeano na sześć miesięcy więzienia za udział w rozruchach w Oradea Mare.

Rozprawa w sprawie studentów winnych wywołania zajść w Cluj rozpoczęła się dn. 19 b. m. w Bukareszcie. Senaty wyższych uczelni wezwane będą do ukarania w zakresie swych kompetencji tych z półroka studentów zamieszanych w wypadkach w Cluj i Oradea Mare, których wina okazała się mniej poważną.

Prefekt okręgu Bihor oraz prefekt policji i dyrektor policji w Oradea Mare wyrazili ubolewanie obywatelowi Stanów Zjednoczonych Kellerowi z powodu doznanych przez niego obrażeń.

Sekretarka organizacji lekarskiej w Wiedniu zdefraudowała 74 tysiące szylingów.

Wiedeń, 16 grudnia.
Wczoraj aresztowano tu sekretarkę gospodarczej organizacji lekarzy, która zdefraudowała w ciągu ostatnich lat przy pomocy fałszywego prowadzenia ksiąg i fałszowania czeków 74 tysiące szyl. Aresztowana przyznała się do zdefraudowania tylko 34 tys. szyl., które zużyła na własne potrzeby.

Przyszła wojna

będzie miała charakter starcia europejskiego kapitalizmu z wschodnim komunizmem.

Na odbytej niedawno w Charkowie partyjnej konferencji komunistycznej Ukraińskiego okręgu wojskowego wybitny członek rewolucyjnego sowietu wojennego, A. S. Bubnow, wygłosił obszerny referat na temat aktualnych zagadnień wojskowych.

Moskiewska prasa partyjna nie przyniosła sprawozdani z referatu Bubnowa, które zamieszczono jedynie w sowieckich organach wojskowych. Jest to tem bardziej uderzające, że mowa Bubnowa posiada doniosłe bardzo znaczenie dla charakterystyki poglądów wojskowych sowieckich na sprawę przyszłej wojny, która, — zdaniem ich, — pomimo chwilowego spokoju na forum międzynarodowym, wcześniej czy później wybuchnie.

Według poglądu Bubnowa do wybuchu wojny doprowadzić by mogły w chwili obecnej następujące antagonizmy: po pierwsze antagonizm pomiędzy poszczególnymi państwami kapitalistycznymi z jednej strony, po drugie antagonizmy pomiędzy państwami imperialistycznymi z jednej strony a ich kolonjami ze strony drugiej, po trzecie wreszcie antagonizmy między imperjalizmem a je-

dynem na świecie państwem socjalistycznym.

Zdan'em Bubnowa przyszła wojna będzie miała charakter „starcia się rewolucji światowej ze światową kontrrewolucją”, będzie więc wydarzeniem wyjątkowo społeczno-politycznym. Do samych zaś operacji wojennych wniesione zostaną, — według Bubnowa, — „elementy wojny domowej”.

Omawiając przyszłą wojnę z punktu widzenia taktycznego, Bubnow zaznacza, że wszelkie twierdzenia o „przemysłowym” charakterze wojen w przyszłości mocno są przesadzane, niedoceniane jest natomiast znaczenie działań wojennych „elementów wojny domowej”.

„Nie ulega wątpliwości, — mówi dalej Bubnow, — że przyszła wojna będzie wojną zmechanizowaną, — nie wolno jednak mechanizacji tej przypisywać zbyt wielkiego znaczenia. Tak naprzykład rola lotnictwa w przyszłej wojnie nie będzie z pewnością tak wielką, jak sądzą ci, którzy twierdzą, że oddziały lotnicze i gazowe będą w przyszłości wojny rozstrzygały. Podobnie przesadzono poglądy panujące co do znaczenia artylerji w przyszłej wojnie, co powoduje niesłuszne bagatelizowanie znaczenia piechoty”.

Bubnow jest przekonany, że i w przyszłej wojnie piechota odegra rolę dominującą, że siła żywa będzie czynnikiem nie mniej ważnym od siły mechanicznej.

Przechodząc z kolei do zanalizowania charakteru przyszłej wojny, Bubnow mówi, że oczywiście w przyszłej wojnie ruchy wojsk będą do pewnego stopnia ograniczone, nie mniej jednak rozległość placu boju odgrywać będzie przyltem rolę doniosłą.

Naogół, — stwierdza Bubnow, — można dzisiaj przewidzieć jedynie charakter początkowej fazy przyszłej wojny. Charakter dalszych jej okresów zależy będzie od jej rozwoju, jako też od rozwoju wydarzeń politycznych i społecznych w poszczególnych państwach.

TADEUSZ GÓRSKI

SPLENDID

Dziś powtórzenie premjery

Dziś powtórzenie premjery

Wspaniały, pełen olśniewających pomysłów film pod tyt.

„MIASTO TYSIĄCA UCIECH”

na tle naturalnych dekoracji nowoczesnego Lunaparku zainscenizowano wspaniałą, pełną olśniewających efektów akcję, obfitującą w szereg doskonałych, oryginalnie przeprowadzonych pomysłów reżyserskich.

Posągowy

W rolach głównych znakomici artyści:

Urocza

Paweł Richter, Claire Romer

Oszałamiający przepych wystawy! — Film o niebывалым nakładzie środków technicznych i dekoracyjnych! — Genjalna inwencja realizatora! — Sensacyjne i niewzajemne oryginalne podłoże! — Najnowocześniejszy Lunapark! — Niewidziane rozrywki wielkowiejskie!

Od godz. 1.30 do godz. 3 ^{cena} ^{wszystkich miejsc} 50 groszy i 1 złoty**Bacność, rocznik 1907.***Kto ma się zgłosić dziś.*

W dniu dzisiejszym winni stawić się w lokalu przy ul. Traugutta 10, dla rejestracji, mężczyźni rocznika 1907. zamieszkałymi w obrębie 14 komisariatu policji o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G, H, Ch, I, J, K, L, Ł.

Do rejestracji winni się stawić mężczyźni zamieszkałymi stale na terenie Łodzi, lub nieposiadający stałego miejsca zamieszkania na terenie Rzpl tej, a przebywający czasowo w Łodzi w okresie od 16 listopada do 25 grudnia, albo zamieszkałymi czasowo w Łodzi, a nie mogącymi się zarejestrować w gminie w której stale zamieszkują.

Dodatkowe zebrania kontrolne.*Dziś—trzeci dzień.*

Dziś trzeci dzień dodatkowych zebrań kontrolnych dla szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia (kat. A, C, C1) dla roczników 1901, 1899 i 1897 oraz tych roczników od 1890 do 1898 włącznie, którzy w latach 1925 i 1926 byli zobowiązani do zebrań kontrolnych lecz z jakiegokolwiek powodów obowiązku tego nie spełnili.

Zebrania odbywać się będą dziś, w poniedziałek i wtorek o godzinie 9 rano. W lokalu PKU Łódź miasto 1 winni stawić się zamieszkałymi w dniu 1 sierpnia w obrębie komisariatów 2, 3, 5, 8, 11; w lokalu PKU Łódź miasto 2 zamieszkałymi w obrębie komisariatów 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14. (b).

Pomoc żywnościowa dla bezrobotnych naszego miasta.

W piątek, dn. 16 b. m., pod przewodnictwem prez. Ziemieckiego odbyło się posiedzenie magistratu, na którym m. in. omawiana była sprawa żywnościowo-opałowej pomocy zarządu miejskiego dla bezrobotnych rzesz naszego miasta. Traktując tę kwestję jako bardzo pilną, magistrat postanowił przystąpić niezwłocznie do rejestracji wszystkich bezrobotnych nie otrzymujących zapomóg. Rejestrację tę oraz kontrolę nad zarejestrowanymi przeprowadzać będzie miejski urząd zasiłkowy dla bezrobotnych. Po ukończeniu czynności rejestracyjnych i ustaleniu finansowych podstaw zamierzonej akcji, magistrat przystąpi do wydawania talonów na produkty żywnościowe i opałowe, które bezrobotni otrzymywać będą w sklepach miejskich.

W dalszym ciągu posiedzenia magistrat zatwierdził ustaloną przez specjalną komisję w d. 15 b. m. nową taryfę maksymalną na mięso i wyroby mięsne, obniżając ceny mięsa wieprzowego o 5 procent, z pozostawieniem cen innych gatunków mięsa bez zmiany.

Rozpatrywana była również sprawa dokonania dorocznego spisu inwentarza majątku miejskiego. Wobec tego, że w myśl obowiązujących przepisów samorządowy rok budżetowy rozpoczyna się w dniu 1 kwietnia, magistrat postanowił przesunąć do dn. 1 kwietnia 1928 roku datę najbliższego spisu inwentarza miejskiego.

Dr. Skalski komisarzem wyborczym na miasto Łódź.

W dniu wczorajszym nadeszły do urzędu wojewódzkiego nominacje na komisarzy wyborczych w 5 okręgach województwa łódzkiego.

Komisarzem wyborczym okręgowej komisji wyborczej Nr. 13 (Łódź-miasto) został mianowany przez ministra Sławoj. Składkowskiego naczelnik wojewódzkiego wydziału zdrowia dr. Stanisław Skalski, okręgowej komisji Nr. 14 (Łódź-miasto)—naczelnik wojew. wydziału administracyjnego Jan Dych-

dalewicz, komisji Nr. 15 (Komin)—dr. Zygmunt Gutek, komisji Nr. 16 (Kalisz)—naczelnik wojew. wydziału rolnictwa p. Zygmunt Szostak, komisji Nr. 18 (Piotrków)—naczelnik wydziału bezpieczeństwa woj. łódz.—J. Bielecki.

Nowomianowani komisarze wyborczy rozpoczynają z dniem dzisiejszym urządowanie i odbędą konferencje z przewodniczącymi komisji wyborczych w poszczególnych okręgach. (b).

Znaczny wzrost bezrobocia.**Ogólna liczba pozbawionych pracy wynosi 20550 osób.**

Listopad i pierwsze dni grudnia przyniosły na terenie okręgu łódzkiego wzrost liczby bezrobotnych, których ogólna liczba wynosi 20.550.

Na pierwszym miejscu znajdują się bezrobotni robotnicy przemysłu włókienniczego w liczbie 10.070. Liczba ta wzrosła szczególnie w przemyśle włókiennym. Wydatny wzrost ujawniła grupa robotników budowlanych, która powiększyła się o 425, a to wobec zamarłego zupełnie ruchu budowlanego.

Z tą okolicznością łączy się również wzrost bezrobocia w grupie robotników niewykwalifikowanych, których liczba doszła do 7 tysięcy. Ilość bezrobotnych pracowników umysłowych uległa natomiast zmniejszeniu i wynosi obecnie 1790 osób. Bardzo znaczny wzrost bezrobocia ujawnia się w niektórych ośrodkach przemysłowych na prowincji zwłaszcza zaś w okręgu piotrkowskim i rodonskim, gdzie liczba pozbawionych

pracy zwiększyła się w przeciągu miesiąca o 686 osób.

Wywołane to zostało częściową likwidacją robót kanalizacyjno-wodociągowych, drogowych, budowlanych i sezonowych.

Poza tem w całym szeregu zakładów przemysłu włókienniczego a m. in. w Piotrkowskiej Manufakturze, fabrykach Endera i zakładach dla inwalidów nastąpiła redukcja robotników. Tylko drobne zakłady włókiennicze w Bełcha i w Łodzi powiększyły swoją produkcję. Szczególne pogorszenie sytuacji nastąpiło w przemyśle metalurgicznym tego okręgu, a to w związku z brakiem dostatecznych kredytów silną konkurencją towarzystwa akcyjnego przemysłu metalurgicznego, które w ostatnim czasie zorganizowało szereg placówek zamiejscowych, a m. in. w Warszawie. Również i w przemyśle drzewnym nastąpiło pogorszenie. (p).

Uczniowie palą*w ubikacjach i komórkach.*

Jak się dowiadujemy, wobec rozwijającego się wśród uczniów szkół średnich, nawet w klasach niższych, nałogu tytoniowego, ministerstwo oświaty poleciło specjalnym okólnikiem do dyrekcji szkół zwracać baczniejszą uwagę na wszelkie ubikacje i komórki w szkołach, służących uczniom za palarnie.

Jednocześnie inspektorzy szkolni powinni dbać o to, aby wozni utrzymujący bufet w szkołach, nie sprzedawali potajemnie uczniom papierosów, gdyż, jak stwierdzono, wypadki takie mają bardzo często miejsce.

Dr. med. Jan Polak**choroby wewnętrzne***przyjmuje od 12—1 i od 7—8.***Anarzewa 43, tel. 64-21.****Stypendja dla dziennikarzy.***Łódź i tym razem została pominięta.*

P. minister oświaty Dobrucki zatwierdził wczoraj cztery stypendja zagraniczne dla dziennikarzy w wysokości: 2.500 zł. każde.

Stypendja zostały przyznane pp. Witoldowi Giełżyńskiemu z Warszawy, Bolesławowi Pochmarskiemu z Krakowa, Bronisławowi Skalakowiczowi ze Lwowa i Feliksowi Chrzanowskiemu z Poznania.

Stypendyści mają obowiązek wyjazdu za granicę i przedłożenia prac z odbytych tam studjów.

**

Jak widać z powyższego, Łódź, która dotąd była stale pomijana, i tym razem została upośledzona.

*Na srebrnym ekranie.***Mocny człowiek.**

Nie jest to w tym wypadku nazwa dzieła Przybyszewskiego, lecz nazwa, którą obdarzają we Francji Charles Vanel. Reżyser, który szuka odpowiedniego aktora do odtworzenia roli „mocnego człowieka” w filmie, niewątpliwie zwróci się do Vanela, który jest uważany za bezkonkurencyjnego odtwórcę szczególnie ról „czarnych charakterów”. Po kreacjach w „Feu” i w „Golgocie uczciwej kobiety” Vanel zdobył sobie ogólne uznanie swą rolą w najnowszym filmie francuskim realizacji Furget'a p. n. „Martyre” (Męczennica), gdzie odtwarza pseudo-miljonera i niebieskiego ptaka w wielkim stylu.

Wojna z Ameryką filmową.

Na międzynarodowym kongresie kinematograficznym w Paryżu w 1925 r. producenci niemieccy propagowali walkę z zalewem filmów amerykańskich. Propaganda ta wydała owoce w postaci szeregu znakomitych filmów francusko-niemieckich. Mędzy innymi akcja zrealizowanego ostatnio wielkiego filmu „Martyre” rozgrywa się równocześnie w koloniach francuskich i niemieckich (Camerun, Indo-Chiny). W „Martyre”, na niezmiernie oryginalnym i jaskrawym tle egzotycznym przesuwają się postacie ślicznej Suzy Veron, M-me Morlay, Ch. Vanela, C. Bardou i innych.

TEATRALNA

20. Narutowicza 20.

*****

Grudniowy program s tag'erów:

**SIOSTRY PRINCZ
JUN. CONSTANT-DOU
JÓZEF SŁAWSKI
WIENIA MICHALSKA
TRUDE WOLTERS**

W niedzielę, dnia 18 b. m.

**Wieczór Japoński
Stół szczęścia
Niesoodziarki**

Początek codziennie o g. 11 w.

GRUDZIEŃ

17

Sobota

Dziś: Łazarza B.
Jutro: Gracjana B. W.
Wschód słońca 7.39
Zachód o g 15.5
Wschód ks. g 1.12
Zachód ks. g 12.16
Długość dnia 7.46
Ubyło dnia: 6.13

Dlaczego p. Aleksander Lednicki

nie przemawiał wczoraj na akademii za obni.

Na wczorajszej akademii ku czci ś. p. Prezydenta Narutowicza miał przemawiać prezes Aleksander Lednicki.

P. Lednicki, nie mógł jednak na czas przyjechać do Łodzi z powodu dziwnych porządków, jakie panują na dworcu w Kutnie. O 16:00 pociąg, który odjeżdża do Łodzi, albo czeka na przybywających z Bydgoszczy, albo nie zależy od humoru „miarodajnych czynników”. Wczoraj właśnie nie czekał, wskutek czego p. Lednicki, który wracał z Bydgoszczy musiał wynająć auto, co przyjazd jego do Łodzi opóźniło o parę godzin tak, że przybył on już po akademii.

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Prezyd. Narutowicza.

W dniu wczorajszym o godzinie 10 rano w katedrze Stanisława Koszki odbyło się nabożeństwo żałobne za duszę tragicznie zmarłego pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej ś. p. Gabriela Narutowicza.

Na nabożeństwie byli obecni liczni przedstawiciele władz państwowych i komunalnych m. in. przybyli w zastępstwie p. wojewody Jaszczolta p. wice-wojewoda dr. Lewicki, prezes sądu okręgowego Belżyński, prokurator Szmajda, komendant policji pp. Foerster i Elzesser-Niedzielski oraz zastępca jego nadkomisarz Izydorczyk, prezydent miasta p. Ziemiński, wiceprezydent p. Rapalski, prezes rady miejskiej inż. Holcgreber, okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz, dowódca O. K. IV generał Małachowski oraz dowódca X dywizji generał Olszyna-Wileczyński. Obecni byli również wszyscy przedstawiciele państw obcych. Msze święta celebrował w asyście licznych duchowieństwa J. E. ks. biskup dr. Tymieniecki. O tej samej godzinie odbyły się nabożeństwa żałobne za duszę ś. p. Prezydenta Narutowicza w świątyniach wszystkich wyznań. (p).

Około miliona zł. wynosi 13 ta pensja dla urzędników i robotników miejskich.

Według wycień wydziału finansowego magistratu przyznana gratyfikacja dla wszystkich pracowników miejskich wyniesie razem 900 tys. zł. Na sumę tę składa się gratyfikacja dla urzędników magistratu 400 tys. zł., dla pracowników gazowni 108 tys., dla wydziału kanalizacyjnego 225 tys., a reszta na gratyfikację dla robotników sezonowych.

Na najbliższym posiedzeniu prezydium magistratu zbadany zostanie dokładny stan kasy miejskiej, najbliższe wpływy i konieczne wydatki, poczem zapadnie decyzja czy 13 pensja wypłacona będzie jednorazowo czy też magistrat zmuszony będzie wypłacać ją w ratach. (b).

Jakie były ceny na wczorajszym targu.

Wczoraj na rynkach łódzkich sprzedawano: masło śmietankowe 7.80 d., 8.20; osekłowe 6.90 do 7.70; jajka 3.50 do 4.40; śmietana słodka 2.20—2.50; śmietana kwaśna 2.70—3.10; mleko 45—50 gr.; kartofle 14—18 gr.; buraki 16—18 gr.; marchew 20—24 gr.; kapusta 5—6 zł.; groch 1—1.40; cebula 50—60 gr.; włoszczyzna 15 gr.; fasola 90 gr.—1 zł.; suszone grzyby 15—18 zł.; kura 5—10 zł.; indyk 12—16 zł.; gęś 10—14 zł.; kaczką 5—8 zł.; (c).

Prezydium rady

będzie wybrane ponownie.

Jak wiadomo, kadencja prezydium rady miejskiej kończy się z dnem 31 grudnia, gdyż prezydium wybierane jest zawsze na rok kalendarzowy.

Na pierwszym posiedzeniu po świętach nastąpi ponowny wybór prezydium rady miejskiej na cały rok 1928.

Jak się dowiadujemy, na skutek porozumienia pomiędzy stronnictwami żadne zmiany nie zajdą i prezydium wybrane zostanie w dotychczasowym składzie. (b).

Sklepy będą otwarte do godziny 9 wiecz.

Jak wiadomo, na onegdajszym posiedzeniu rady miejskiej sprawa przedłużenia godzin handlu w dniach przedświątecznych spadła z porządku dziennego, gdyż związki kupieckie wycofały petycję swe w tej sprawie, gdyż postanowiły przedłużyć godziny handlu, opierając się li tylko na zezwoleniu min. pracy.

W związku z tem w dniu wczorajszym okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz powiadomił komisariat rząd na m. Łódź, że min. pracy dr. Jurkiewicz zezwolił organizacjom kupieckim w Łodzi na zatrudnianie pracowników do godziny 9 wieczorem w dniach od 19 do 23 b. m. Na skutek powyższego zawiadomienia p. komisarz rząd Strzeziński rozesłał okólnik do wszystkich mu organów policyjnych, aby w dniach wyżej wymienionych nie czynili kupcom żadnych przeszkód w handlu po normalnej godzinie policyjnej, z tem jednak, by o godz. 9 wieczorem sklepy zamykali. (p)

**WEESEGO piernika chcę!
Innych nie lubię!!!**

Zwolnienie od wszelkich podatków nowowznoszonych budowli przeznaczonych dla robotników i pracowników przewiduje rozporządzenie Prezydenta Rzplitej

Jak się dowiadujemy, ministerstwo pracy pragnąc przyjść z pomocą klasie pracującej, opracowało projekt rozporządzenia o ulgach podatkowych dla do robotniczych, który wejdzie w życie drogą ustawy prezydenta Rzplitej. Projekt ten wejdzie pod obrady państwowej rady opieki społecznej już w

nadchodzący wtorek. W obradach tych z ramienia Łodzi, w myśl uchwały rady miejskiej, weźmie udział ławnik Purtał. Rozporządzenie to, które miałyby moc ustawy, zwalnia od wszelkich podatków na rzecz skarbu państwa i instytucji samorządowych: budowie nowo wznoszone, dobudowy, nadbudowy

i przebudowy, przeznaczone na mieszkania dla robotników i pracowników umysłowych i przez nich zamieszkane, a otrzymywane od pracodawcy bądź za opłatą, bądź na rachunek wynagrodzenia za pracę, bądź też bezpłatnie.

Ułga taka dotyczy również: takich pomieszczeń, jak pralnie, jadalnie, czytelnie, pokoje biblioteczne i t. p., przeznaczone do wspólnego użytku pracowników, domów i pomieszczeń spółdzielni mieszkaniowych, zamieszkałych przez robotników lub pracowników umysłowych, będących członkami spółdzielni i wreszcie domów fundacyjnych, zamieszkałych przez pracowników.

Najzupełniej słusznie przewiduje projekt ustawy, iż wszystkie przytoczone wyżej pomieszczenia winny odpowiadać pod każdym względem warunkom sanitarno-hygienicznym oraz przepisom, dotyczącym ochrony życia i zdrowia robotników. Przestrzeganie powyższego znaczenia utrudni, przy należyty nadzorze odnośnych władz, wszelkiego rodzaju usiłowania obejścia ustawy, polegające na chęci umieszczenia pracowników w lokalach, nienadających się na mieszkania, wilgotnych, niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzkiego i t. p.

Podania o przyznanie ulg podatkowych będą przyjmowały władze skarbowe I instancji. Zaświadczenia stwierdzające, iż dany lokal odpowiada warunkom przewidzianym w ustawie, będą wydawać w porozumieniu z obwodowym inspektorem pracy władze zatwierdzające lub też nadzorujące budownictwo.

Wprowadzenie w życie omawianego wyżej projektu powita klasa pracująca z prawdziwym zadowoleniem nietylko ze względu na bezpośrednie wynikające z ustawy ulgi, lecz również, jako jeden dowód więcej, iż ustawodawstwo ochronne pracy znajduje w ministerstwie pracy i opieki społecznej należyte zrozumienie, i że posuwa się naprzód w tempie może jeszcze nie tak szybkim, jak wymagałoby tego życie, ale w każdym razie przyspieszonym, w stosunku do czasów bardzo niedawnych. (x).

Amnestja podatkowa. Zaległości podatkowe mogą być rozłożone na raty.

W ubiegłym tygodniu bawił w Warszawie szereg delegacji przedstawicieli organizacji kupieckich Łodzi, które interwenjowały w sprawie konieczności stosowania oględnej polityki podatkowej, zwłaszcza wobec tych płatników, których byt oraz istnienie ich przedsiębiorstw zagrożone jest licytacjami.

W wyniku tej akcji otrzymały w dniu wczorajszym wszystkie organizacje kupieckie i przemysłowe m. Łodzi zawiadomienie o niezwykle doniosłym rozporządzeniu min. skarbu, dotyczącym ulg podatkowych.

Udzielenie tych ulg nastąpiło z uwagi na konieczność umożliwienia płatnikom bez zagrożenia egzystencji ich przedsiębiorstw zlikwidowania tych zaległości podatków przemysłowego, które pochodzą nawet z kilku lat.

Rozporządzenie to ustala stosowanie ulg na podstawie podań poszczególnych płatników, co do których stwierdzono, że zachodzi konieczność zastosowania tych szerokich ulg.

Ułgi te wyrażają się w upoważnieniu izby skarbowej łódzkiej do rozkładania

na raty w granicach od 1 października zaległości podatku przemysłowego od obrotu, wynoszących ponad 100 procent rocznego przypisu tego podatku za ostatni rok podatkowy, nie przewyższających jednak zł. 30.000.

Z drugiej strony upoważniono urzędy skarbowe Łodzi do rozkładania na raty w granicach do końca bieżącego okresu budżetowego, t. zn. do 31 marca 1928 r. zaległości podatku przemysłowego od obrotu, bez ograniczenia kwot, nie przewyższających jednak w łącznej sumie (wraz z dodatkami samorządowymi) 100 procent rocznego przypisu tego podatku za ostatni rok podatkowy. Wniosek o rozłożenie na raty do tego terminu zaległości ponad 100 procent rocznego przypisu urzędy skarbowe przedkładać będą do decyzji prezesowi izby skarbowej w Łodzi.

Doniosłe to zarządzenie, o którego zasadniczej treści poinformowane zostały wczoraj organizacje przemysłowo-kupieckie Łodzi przesłane zostanie już w najbliższych dniach łódzkiej izbie skarbowej. (p)

Na święta!!!
Niedoścignione w jakości i smaku
Wódki i Likieri
BACZEWSKIEGO

W fotelu i za kulisami.

„Szkoła pocałunków”. Rewia w 12 obrazach w „Gongu”

Sądziłszy, iż poziom tej „Szkoły” będzie uniwersytecki, a tymczasem ku naszemu wielkiemu rozczarowaniu pokazano nam tylko... freblówkę. A przecież uroczę profesorki „Gongu” i wytrawnych jego profesorów stać na „wykłady” bardziej dowcipne i o głębszej „erudycji”. Te „pocałunki” były bez temperamentu i bez pieprzu, a w dodatku dzwiewictwo niektórych było bardzo „zwiętrzałe”...

Ozdobą programu jest świetny skecz Tuwima „Wilk morski”, w którym koncertowo gra marynarza p. Skoneczny, aktor o wielkiej „vis comica” i wielkiej kulturze; dzielnie sekunduje mu p. Orlikówna. Muczne oklaski zbierał p. Madziarówna w piosenkach Starskiego, a p. Bolesław Kamiński dawał dowody swego temperamentu i męskości w sposób niesamowicie przekonujący.

Godzi się jeszcze pochwalić doskonałą „gongową” parę baletową: p. Ir. Sobotkównę i E. Wojnarę. Skecz taneczno-mimiczny „Flirt na drapaczu nieba” został przez nich wykonany — na tle nader efektownej dekoracji — pierwszodnię.

P. Laskowski, jak zwykle, dobry, p. Jaskówna nieco monotonna, p. Hertz był niedysponowany, a p. Selańskiego wogóle nie było.

Na „gongiatach” znać „ślady” p. Wojnara, a na orkiestrze — p. Sygietyńskiego.

W. P.

TEATR MIĘJSKI

„Wyzwolenie” grane będzie dziś o godz. 4 po południu dla młodzieży szkolnej z występem Juliusza Osterwy w gigantycznej roli Konrada. Ceny od 2 zł. do 50 gr.

Juliusz Osterwa wystąpi w „Wyzwoleniu” po raz ostatni w niedzielę o godz. 8.30 wieczorem.

„Peer Gynt”, arcydzieło Henryka Ibsena, z muzyką Griega grane będzie dziś wieczorem o godz. 8.30.

Rolę tytułową kreuje Jerzy Woskowski. „Kredowe kółko” dane będzie w niedzielę o godz. 4 po poł. po cenach popularnych.

TEATR POPULARNY

Dziś o godz. 8.20 wiecz. po raz 10-ty dramat ludowy „Chłopi” Wł. Reymonta. W niedzielę dwa przedstawienia: o godz. 4.20 po poł. i 8.20 wiecz. punktualnie. Kasa sprzedaje bilety na wszystkie przedstawienia od 11 rano do 9 wiecz. bez przerwy.

TEATR KAMERALNY

Dziś i jutro o godz. 9 wieczorem ucieszna krotkość Zygmunta Kaweckiego „Fura słomy” z Morską, Relewicz-Zlembińska, Krotklem, Zniczkiem i in. w rolach głównych.

OSTATNIE WYSTĘPY K. ADWENTOWICZA

Znakomity tragik, Karol Adwentowicz, wystąpi na scenie teatru kameralnego dziś, w sobotę, i jutro, w niedzielę, o godz. 5 po południu w popisowej swej roli Pozdyszewa w „Kreutzerowskiej Sonacie”.

Ceny na obydwie te przedstawienia w cenie od 1 zł. do 6-ciu.

WTORKOWY KONCERT MISTRZOWSKI CASADESUSA

Czar olśniewającej kolorystyki i bajeczna finezja pianistyczna — oto odbicie artystyczne odbliska Roberta Casadesusa, wielkiego pianisty, którego gra promieniuje blaskiem genialnego talentu.

Robert Casadesus zmierza prostą drogą ku najwyższemu szczytowi w hierarchii współczesnych pianistów.

Publiczność, tłumnie wypełniająca salę Filharmonji, z zapartym oddechem słuchała wielkiego mistrza, jakby bojąc się uronić najdrobniejszego szczegółu jego gry.

Z radością — jak wielkie święta w życiu muzycznym Łodzi — oczekujemy wtorkowego koncertu Casadesusa.

Oto głosy prasy łódzkiej o koncercie tego fenomenalnego artysty, którego drugi a zarazem pożegnalny koncert mistrzowski odbędzie się w nadchodzący wtorek, dnia 20 b. m. o godz. 8.30 wieczorem.

Z SYNDYKATU DZIENNIKARZY.

Syndykat dziennikarzy zawiadamia, że sekretarz zarządu kol. M. Jagoś w sprawie spraw syndykatu urzędzuje w redakcji „Republiki” (Piotrkowska 49) środy od godziny 1 do 2 w południe.

Dnia 16 b. m. rozstała się z tym światem

b. p. Róża z Bergerów Inżynierowa Hamer

PRZEŻYWSZY LAT 39.

Wyprowadzenie drożych nam zwłok nastąpi w niedzielę dnia 18 b. m. o godz. 1-e po południu z domu żałoby przy ulicy Kilińskiego № 05, o czym zawiadomiamą pozostał w nieutulonym żalu

Mąż, dzieci i rodzina.

Chorobę „solitera” i zakażenie wywołuje mięso, przywożone z prowincji.

Z Warszawy donoszą:

Wadliwa organizacja uboju na prowincji przy niedbalej kontroli sanitarnej mięsa powodują, iż co pewien czas, notowane są wypadki zaskłębnie połączone z zatruciami organizmu trychinami spożytym w mięsie lub wędlinach. Nad prowincjonalnymi rzeźniami prywatnymi trudno jest roztoczyć tak ścisłą kontrolę weterynaryjną i bakteriologiczną — jakiej podlega mięso z bitych sztuk w rzeźniach warszawskich i łódzkich.

Jak słaba jest kontrola w rzeźniach prowincjonalnych, posłużyć mogą dane za okres miesięcy: kwietnia, maja, czerwca i lipca b. r., w których dowóz mięsa z prowincji jest najmięjszy ze względu na ciepłą porę roku.

W okresie tych czterech miesięcy stwierdzono 91 przypadków groźnych dla organizmu ludzkiego. Zaznaczyć należy, że wagi spożyte w mięsie powodują chorobę „solitera”. Waglik powodować może wypadki śmiertelnego zakażenia, mogące spowodować groźne następstwa dla organizmu, np. paraty-

fus i t. p. Z liczby wyżej przytoczonej w 67 przypadkach mięso przekazano do bezwzględnie zniszczenia w zakładzie utylizacyjnym.

W 15 przypadkach mięso uznane za zakażone, nie posiadało świadectw sanitarnych.

Z tego to względu miejski dozór sanitarny w Warszawie zwrócił się do ministerstwa spraw wewnętrznych o zezwolenie dokonywania powtórnej kontroli mięsa we wszystkich większych miastach, które sprowadzają mięso z prowincji.

Ministerstwo jednak zżody swej nie udzieliło, tłumacząc to tem, iż powtórna kontrola spowoduje znaczne podrożenie mięsa, co w obecnej chwili jest zupełnie niewskazane.

Wobec powyższego miejski dozór sanitarny w Warszawie, uważając tę sprawę za precedens dla wszystkich miast polskich odwołał się do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, który w tych dniach wyda swe orzeczenie.

Spór ten wywołał niezwykle i zrozumiałe zainteresowanie.

W niedzielę 18 b. m. jako w 4-tą rocznicę śmierci

B. P.

Markusa Lewinzona

odbędzie się o godz. 12 w pol. w Syn. Domu Starców Pomorska 54 nabożeństwo żałobne, na które zaprasza krewnych i przyjaciół zmarłego

Zarząd Ł. Z. T. opieki nad starcami.

Co usłyszymy przez radio dziś, w sobotę 17-go grudnia?

PROGRAM STACJI WARSZAWSKIEJ.
Warszawa 1111 m.

11.40—12.00 — Komunikaty PAT-a. 12.00 — Sygnal czasu. 12.20—13.00 — Koncert z płyt gramofonowych. 14.30—15.00 — Komunikaty PAT-a. 15.00—15.20 — Komunikaty. 16.00—16.25 — Odczyt p. t. „Szkoła wychowania organicznego w Ameryce” — dr. Ignacy Myślicki. 16.25—16.40 — Komunikaty. 16.40—17.05 — Odczyt p. t. „Działalność samorządu w zakresie aprowizacyjnym” — dr. Leon Blegelsien. 17.05—17.20 — Komunikaty PAT-a. 17.20—17.45 — Odczyt p. t. „Walka ze zbytkiem i rozrzutnością pań rzymskich” — dr. Gustaw Przychocki. 17.45—18.15 — Program dla młodzieży — p. Wanda Pramowska p. t. „Stołownicy z za okna”. 18.15—18.55 — Koncert popołudniowy. Śpiewy oraz recytacje chórne i solowe dzieci szkoły powszechnej przy ul. Bema. 18.55—19.05 — Komunikaty PAT-a. 19.05—19.35 — Rozmaitości — p. Ludwik Lawiński. 19.35—20.00 — „Radjokronika” — dr. Marjan Stepowski. 20.30 — Koncert wieczorny. Muzyka lekka. W przerwie koncertu biuletyn „Messenger Polonais”. Cz. I. 1. a) Lehár: Marsz „Mała gwardja”, b) O. Strauss: Uwertura do operetki „Czar walca”, c) Waldteufel: „Niech żyje taniec” — wykona orkiestra. 2. a) Krieg: „Kobietka”, b) Tad. Sygietyński: „Piosenka o radjo” — p. Dobosz-Markowska. 3. a) Lehár: Tango z operetki „Carewicz”, b) O. Strauss: Pieśń z operetki „Terestina” — wykona orkiestra. Cz. II. 4. Lehár: Poutpurri z op. „Paganini” — orkiestra. 5. a) Krupiski: Wróbelki, b) Kinematograf w radjo — p. Dobosz-Markowska. 6. a) Blon. Serenada miłosna, b) Lehár: „Java” z operetki „Clo-clo” — wykona orkiestra. 22.00—22.05 — Sygnal czasu i komunikaty. 22.20—22.30 — Komunikaty. 22.30—23.00 — Transmisja muzyki tanecznej. 23.30—23.45 — Komunikaty PAT-a.

PROGRAM STACJI ZAGRANICZNYCH.
Praga 348.9 m.

11.00 — Reprodukcje muzyczne. 12.00 — Orkiestra. 16.30 — Koncert. 20.30 — Orkiestra. 21.15 — Orkiestra. 22.00 — Muzyka popularna.

Londyn 361.4 m.
13.00—14.00 — Oktet. 15.30 — Muzyka taneczna. 18.00 — Koncert oktetu. 18.45 — Dalszy ciąg koncertu. 19.45 — Pieśni. 22.00 — Koncert popularny. 20.40 — Koncert pieśni. 22.30—24.00 — Muzyka taneczna.

Frankfurt n/M. 428.6 m.
11.55—12.00 — Dzwony damaszdzkie. 16.30—17.45 — Koncert kompozytorski Beethovena. 20.15—21.15 — Koncert chóru. 21.15—22.15 — Rozmaitości i muzyka taneczna.

Brno 441.2 m.
12.15 — Orkiestra. 20.00 — Koncert. 21.00 — Balafajka.

Langenberg 468.8 m.
13.05—14.30 — Koncert. 18.00—19.00 — Koncert kompozytorski Goetza. Do 1.00 — Muzyka taneczna.

Berlin 483.9 m.
16.30—19.00 — Koncert. 22.30—0.30 — Muzyka taneczna.

Wiedeń 517.2 m.
11.00 — Koncert. 16.00 — Koncert. 20.15 — Wieczór pieśni ludowej. Następnie muzyka taneczna.

Hilversum 1050 m.
12.15—13.40 — Trio. 13.40—15.40 — Koncert. 17.40—18.55 — Koncert muzyki lekkiej. 19.50 — Koncert.

KRAKÓW — 566 METRÓW.

Z dnem 12 b. m. radiostacja krakowska przeszła z powrotem i tym razem już ostatecznie na falę 566. Nastąpiło to z tego powodu, że większość słuchaczy odbiera lepiej na tej fali, niż na fal 545 m.

Dziś w aptekach.

Dziś dyżurują apteki: N. Epsztejna (Piotrkowska 225), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), M. Rozenblum (Cegielniana 12), J. Koprowskiego (Nowomiejska 15), Gorfelina (Wschodnia 54).

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch Tel 13-84

SALA FILHARMONJI.

Ostatni Koncert w roku 1927

Fenomenalny pianista

ROBERT

CASADESUS

o którym prasa całego świata wyraża się z niebawym zachwytem i entuzjazmem

grać będzie
we wtorek, dnia 20 b. m.

Początek o godz. 8.30 wiecz.

Bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

MIEJSKA GALERIA SZTUKI
PARK SIENKIEWICZA 44. — TEL 115

Dziś w sobotę dn. 17 b. m. o godz. 7 ej wieczorem

Ostatni dzień
Gwiazdkowej Licytacji Dziel Sztuki

SILNIEJSZE OPODATKOWANIE WŁAŚCICIELI DOMÓW oraz obniżenie kosztów budowy, drogą obniżenia cen placów i taryfy przewozowej jest projektowane przez ministerstwo robót publicznych. Nie będzie w Polsce głodu mieszkaniowego!

Walka z głodem mieszkaniowym w Polsce—to zagadnienie będące troską wszystkich niemal naszych samorządów. Według ostatnich danych statystycznych dla całkowitego zlikwidowania tej palącej sprawy w Łodzi, należałoby w okresie najbliższych 10 lat wybudować 250 tysięcy izb.

Osiągnięte dotychczas wyniki są bardzo znikome. W akcji przeciwdziałania klęsce mieszkaniowej nie osiągnięto naraz e

prawie żadnych wyników, a wybudowana dotychczas ilość izb mieszkalnych nie jest w stanie pokryć nawet drobnej części zapotrzebowania, wynikłego wskutek przyrostu ludności.

Oto dowiadujemy się o nowym projekcie ministerstwa robót publicznych, zmierzającym do naprawy stosunków mieszkaniowych w kraju. Jest to projekt kolosalny i wprowadzony w życie, mocą ustawy rozwiąże on pomyślnie kwestję mieszkaniową nie tylko dorywczo, lecz na dalszą przyszłość.

Projekt ten wychodzi z założenia, iż zaspokojenie głodu mieszkaniowego nie może być pozostawione tylko prywatnej inicjatywie, gdyż w obecnych warunkach budownictwo nie jest źródłem dochodem.

szczególnie jeśli chodzi o mieszkania małe.

Ta sprawa należy przede wszystkim do gmin miejskich, które ten obowiązek wykonywać mają pod kierunkiem władz państwowych. Zniesienie jednak ochrony lokatorów i ustawowego komornego, czego domagają się niektóre warstwy gospodarcze, jest w chwili obecnej najmniej wskazane, gdyż spowodowałoby to

groźne fermenty społeczne. Sprawę tę należałoby ująć zupełnie inaczej i dążyć do jej rozwiązania przez obniżenie kosztów budowy i uruchomienie długoterminowego kredytu, znacznie większego i zarazem tańszego niż obecnie.

Obniżenie kosztów budowy nie jest projektem nierealnym jakby się to w pierwszej chwili zdawało. Przedewszystkiem bowiem można to przeprowadzić przez obniżenie ceny gruntu pod budowę oraz przez zastosowanie ulgowych taryf przy przewozie materiałów budowlanych. W ten sposób koszty budowy obniżone byłyby o 75 procent.

Za bezczynność

skazano policjanta na 6 mies. więzienia

W dniu wczorajszym sąd okręgowy w Łodzi pod przewodnictwem sędziego Illnicza rozpatrywał sprawę przeciwko Albinowi Kierzkowskiemu byłemu przodownikowi i komendantowi posterunku P. P. w Strykowie, oskarżonemu o bezczynność władzy. Jak wynika z aktu oskarżenia i z zeznań świadków oskarżony Kierzkowski w okresie czasu do lutego 1926 roku t. j. do chwili zawieszenia go w czynnościach służbowych przez komisarza Jezierskiego, dopuszczał się niedbalstwa w pełnieniu swych funkcji. Na przewodzie sądowym Kierzkowski do winy się nie przyznał, twierdząc, iż padł ofiarą złośliwości swych podwładnych, jednakże cały szereg świadków winę jego udowodnił.

Po przemówieniach prokuratora karnego Feita, który domagał się surowego wymiaru kary oraz obrońcy oskarżonego sąd ośroził wyrok, którego mocą Albin Kierzkowski, skazany został na 6 miesięcy więzienia. (p.)

Spytajcie waszego lekarza

a powie on Wam że „Hygenol“
jest najlepszą zasypką
dla dzieci.

W tym kierunku wybitne znaczenie może mieć również

masowa produkcja domów jednego typu według ustalonego szematu, co pozwoli wykonywać pracę dla większej ilości domów, przy niewielkim zwiększeniu jej nakładu.

Sprawa obniżenia kosztów budowy teoretycznie jest zupełnie rozwiązana, praktycznie zaś da się osiągnąć przy dobrej woli i umiejętności przeprowadzenia tego projektu. Ministerstwo robót publicznych pragnie sprawę tę uregulować drogą ustawy, w mniemaniu iż tym sposobem rozwiązanie jej nie nastąpi żadeni poważniejszych trudności.

Teraz sprawa uruchomienia kredytów budowlanych. W tym kierunku projekt przewiduje silniejsze niż dotychczas opodatkowanie nieruchomości.

przez wprowadzenie nowego podatku,

a właściwie dodatku do podatku od nieruchomości.

Państwowy podatek w roku bieżącym wynosił 8 proc. dochodu, w roku przyszłym zaś wynosić ma 7 procent. Miasta mogą pobierać dodatek komunalny do tego podatku w wysokości 25-100 procent, to znaczy, iż całkowite opodatkowanie nieruchomości wynosi w najlepszym razie

14 procent czynszu.

Otóż ministerstwo proponuje podniesienie tego podatku do wysokości 28 procent całkowitego dochodu z domu. Podatek ten byłby ściągany od 1 kwietnia 1928 r. t. j. od chwili gdy komorne dla wszystkich mieszkań z wyjątkiem 1-izbowych osiągnie 100 procent komornego przedwojennego.

W praktyce zatem właściciele domów obowiązani będą uiszczać państwu 7 procent, miastu zaś na fundusz budowlany 21 procent.

Projektowane opodatkowanie nie jest bynajmniej wysokiem, jest bowiem daleko niższem aniżeli przed wojną. Przed wojną bowiem podatek państwowy wynosił 10 proc. netto, dodatek zaś samorządowy 2 proc. brutto plus 40 proc. podatku państwowego.

Poza tem właściciele domów, mimo iż przez szereg lat nie mieli dochodów, zachowali własność swą nieuszczuploną

w większym stopniu niż inni właściciele rent, a nadto, w myśl rozporządzenia o przerachowaniu wierzytelności hipotecznych, długi te zostały zmniejszone o 75-85 procent, dzięki czemu darowano właścicielom nieruchomości kwotę przeszło 4 i pół miljarda złotych.

Ponieważ prywatni wierzyciele zostali niemal wywłaszczeni bez odszkodowania na rzecz właścicieli domów, zatem słusznem jest—stwierdza projektodawca—aby właściciele domów

oddali część nieusprawiedliwionych zysków na rzecz gminy.

W tym wypadku tylko, gdy za uzyskane w ten sposób pieniądze wybudowana zostanie odpowiednia ilość mieszkań, tak aby handel niemi można było oprzeć na wolnem prawie podaży i popytu, wówczas dopiero może nastąpić

zniesienie ustawy o ochronie lokatorów, czego, tak natarczywie domagają się właściciele domów.

Roczny wpływ z projektowanego podatku przyniesie okrągło

90 milionów złotych.

Przyjąwszy, że 25 proc. z tej sumy zostanie użyte na pożyczki na remont domów, pozostanie do dyspozycji 67 i pół miliona złotych. Suma ta zostanie użyta na udzielanie niskoprocentowych (1-3 proc.) pożyczek, a wówczas należy oczekiwać dopływu dalszych 67 i pół milj. zł. kapitału prywatnego, dla którego budowa w tych warunkach okazałaby się intratnym interesem.

Nowozwznowione budowle zaś byłyby zwolnione z wszelkich podatków, a więc i z projektowanego dodatku do państwowego podatku od nieruchomości.

Oto projekt ministerstwa robót publicznych, który w najbliższym czasie ma być rozpatrywany przez rząd i ogłoszony drogą ustawy. W razie zrealizowania go, należałoby uważać sprawę głodu mieszkaniowego w Polsce za rozwiązaną. S.

Bez mięsa na święta może zostać Łódź, o ile nie będą uwzględnione postulaty pracowników rzeźni.

W dniu wczorajszym przybyła do magistratu delegacja z żądek pracowników rzeźni bałuckiej i miejskiej z pp. radnym Kowalskim i Zubertem na czele, która przedłożyła p. wiceprezydentowi Rapalskiemu memoriał, przesłany już w swoim czasie zarządom obu rzeźni w sprawie przyznania pracownikom 25 proc. podwyżki i wypłacenia 13 pensji.

Delegacja odhyła z p. wiceprezydentem Rapalskim dłuższą konferencję w czasie której przedstawiciele pracowników wskazali że wysunięte przez nich żądania zostały całkowicie zignorowane przez zarządy obu rzeźni bez podania jakiegokolwiek motywów. Oporne stanowisko zarządów rzeźni jest zdaniem mówców nieusprawiedliwione, ponieważ, jak wykazuje statystyka w bieżącym roku ubój w obydwu rzeźniach był znacznie większy, aniżeli w roku ubiegłym, czyli że przy tych samych kosztach eksploatacji wpływy znacznie

się zwiększyły.

Delegacja prosiła usilnie p. wiceprezydenta Rapalskiego, by magistrat jako władza nadzorcza, obu rzeźni rozpatrzył należycie sprawę żądań pracowników i skłonił zarządy do uwzględnienia tych żądań. W wypadku gdy interwencja magistratu nie odniosła skutku pożądanego, pracownicy gotowi są w dniu 21 grudnia przystąpić do strajku, który trwać będzie aż do czasu zrealizowania ich postulatów.

Pracownicy zdają sobie sprawę, że strajk w rzeźniach przed świętami będzie klęską dla ludności miasta, lecz będą musieli chwycić się tego ostatecznego środka w walce o swe postulaty.

W odpowiedzi p. wiceprezydent Rapalski oświadczył, że sprawa ta interesuje go bardzo i że w najbliższych dniach zwoła konferencję przy udziale przedstawicieli zarządów obu rzeźni, by doprowadzić do polubownego załatwienia zatargu. (p.)

DWA MILJONY DOLARÓW

kosztowała realizacja filmowa
nieśmiertelnej powieści Lwa hr. Tolstoja

„ZMARTWYCHWSTANIE“

Samobójstwo policjanta

na dworcu w Deblinie.

Od dłuższego czasu w X komisariacie P. P. w Łodzi pełnił funkcję posterunkowego 45-letni Franciszek Harasimowicz, zamieszkały przy ulicy Rzgowskiej 17.

Przed niedawnym czasem Harasimowicz otrzymał urlop zdrowotny i wyjechał na wieś w Lubelskie. Lecz oto w dniu wczorajszym nadeszła do Łodzi wstrząsająca wiadomość, że Harasimowicz na stacji kolejowej w Deblinie w lokalu posterunku policji w celu samobójczym strzelił sobie w skroń z rewolweru, ponosząc śmierć na miejscu. Przyczyna rozpaczliwego czynu nie została ustalona. Harasimowicz osierocił żonę i troje dzieci.

Należy Pamiętać!

—że najlepszy i najtrwalszy—
Podarunek Gwiazdkowy

To książka

wielki wybór

u FISZERA, Piotrkowska 47.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych.

Zakres osobowy ubezpieczenia pracowników umysłowych określony jest w II i III działach rozporządzenia.

Zasadniczy w tej mierze art. czyni ubezpieczenie pracownika umysłowego zawisłym od łącznego istnienia trzech warunków.

Pierwszy warunek głosi, że ubezpieczenie obejmuje tych, którzy „są zatrudnieni u innych osób fizycznych lub osób prawnych prawa prywatnego lub publicznego na obszarze Rzeczypospolitej, bez względu na okres trwania tego zatrudnienia, jak również niezależnie od wysokości wynagrodzenia za świadczone usługi oraz okresów wypłaty”.

Ten wstępny a zarazem fundamentalny warunek jest, jak widzimy, ogromnie pojemny. Mowa o tych wszystkich, którzy są „zatrudnieni”, nie powołano nawet, że chodzi tylko o zatrudnionych na podstawie stosunku najmu pracy. Zachodzi obawa, że tak pojemnie skonstruowany warunek doprowadzi w praktyce do szeregu wątpliwości natury trudnych do rozwiązania celowego. Już dzisiaj rodzi się pytanie, co do obowiązku ubezpieczenia naprzykład członka rodziny „zatrudnionego” w zakresie rodzinnym nie na podstawie stosunku najmu. Dalsze warunki, nie nasuwające większych wątpliwości stanowią: ukończenie 21-go roku życia, a nieprzekroczenie w zasadzie — z pewnymi wyjątkami — 60-go roku życia w chwili objęcia zatrudnienia, uzasadniającego obowiązku ubezpieczenia.

Wyjątki od obowiązku ubezpieczenia są dwójakie:

Niektóre osoby są wprost z mocy prawa od tego obowiązku zwolnione. Tu należą: osoby niezdolne do wykonywania swego zawodu osoby otrzymujące zaopatrzenie pensyjne itp. w określonym rozmiarze, etatowi funkcjonariusze państwa i aplikanci, pracownicy Banku Polskiego itp., pracownicy samorządów, uchemni, cudzoziemcy pracownicy obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, pracownicy przedsiębiorstw secesyjnych i orkiestralnych, nie mających tutej siedziby, uczniowie szkół średnich równorzędnych (szczególnie p. art. 5 o.zp.). Tutaj należą wreszcie osoby których czynności, uzasadniające obowiązek ubezpieczenia stanowią zajęcie uroczone, przynoszące dochód niższy niż dane stale czynności zarobkowe, nie uzasadniające obowiązku ubezpieczenia.

To wyłączenie, które niewątpliwie w praktyce życia często wypadnie rozważyć, ma jak widzimy dwa łączne kryteria: 1. uboczny charakter zajęcia, a zarazem 2. względnie niższy dochód, z niego uzyskiwany.

Takie sformułowanie wydaje się niebył szczęśliwym. Wyobrażamy sobie, że można z jaką taką dokładnością powiedzieć (choć też niezawsze!) jakie tany osobnik ma zajęcie główne, a jakie boczne; natomiast wysokość zarobków różnych źródeł jest często wielkością nienną, następstwem czego będzie przy wymaganiu istnienia wspomnianych dwóch kryteriów wielka komplikacja w praktyce (np. czy winien być ubezpieczony współwłaściciel przedsiębiorstwa handlowego, — dającego oczywiście zmienić dochody zatrudniony w innym przedsiębiorstwie).

Następną grupę wyłączeń obejmują osoby, które nie są z prawa wyjęte od ubezpieczenia, ale mogą się go zrezygnować; należą do nich studenci szkół akademickich (objemność określenia „zatrudnienie” sprawia, że studenci są także mirabilem etu uważani za „zatrudnionych” u osoby prawnej — uniwersytetu; to samo uczniach, którzy jednak są wyłączeni, czem wyżej). Dalej należą tutaj aplikanci adwokacy i kandydaci notarialni, lekarze i weterynarze, zatrudnieni u inżynierów i techników, wreszcie podlegający z wyborów członkowie organów prawnych. To ostatnie wyłączenie znów nasuwa szereg bardzo doniośle dla praktycznego życia wątpliwości. Organem osoby prawnej, pochodzącej z wyborów, jest np. komisja rewizyjna, rada nadzorcza spółki akcyjnej, o spółdzielni, powstaje pytanie, czy wnieść członkowie tych organów

skoro się wyraźnie nie zrzekną — będą pociągnięci do przymusu ubezpieczeniowego. Rzecz skomplikuje się w stosunku do pochodzących z wyborów członków organów osób prawnych, nie mających zadań zarobkowych.

Słowem: zbyt pojemnie skonstruowano zasadę; można było, choć już tylko z trudem uniknąć niepożądanych następstw przez stosowne taksywnie wyliczone wyłączenie; jednak i te wyłączenia zbudowano niefortunnie.

Mówiąc o zakresie osobowym ubezpieczenia, musimy odpowiedzieć jeszcze na pytanie kogo za pracownika umysłowego należy uważać. Z braku ścisłych wskazań w istniejącym już ustawodawstwie trzeba było te skomplikowaną materię uregulować w rozporządzeniu. Owóż rozporządzenie uregulowało ją w sposób dwojaki: 1. przez wyłączenie w 11-tu punktach art. 3 i 2 przez upoważnienie ministra pracy i opieki społecznej rozszerzenia obowiązku ubezpieczenia na innych jeszcze pracowników, których uzna za umysłowych.

Właściwie i w ten sposób punkt ciężkości przeniesiony został do tych rozporządzeń wykonawczych. Wprost z ustawy za pracowników umysłowych uważa się: osoby spełniające czynności administracyjne i na boczne (zachodzi obawa, czy określenie „czynności administracyjne” samo przez się użytecznym jest jako kryterium pracownika umysłowego; naprzykład: portier fabryczny jest wszakże funkcjonariuszem administracji fabryki), osoby uprawiające sztuki wywołone, artystyczny personel teatrów itp., dziennikarzy, personel drukarni wraz z pomocniczymi, osoby spełniające czynności biurowe i kancelaryjne oraz czynności rachunkowe, rysunkowe i kalkulacyjne, telefonistów i telegrafistów.

farmaceutów, drogistów, kasjerów dysponentów, sprzedawców podróży, akwizytorów, nauczycieli i wychowawców, kapitanów okrętowych. Oddzielnie chcemy poruszyć kwestię kategorii pracowników mającej ogromne wprost znaczenie dla handlu. Mianowicie za pracowników umysłowych uważa się sprzedawców i ekspedjentów sklepowych o ile a) ukończyli 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej, albo b) ukończyli średnią szkołę zawodową, albo c) ukończyli szkołę zawodową do kształcącej i odbyli praktykę, której warunki — z uwzględnieniem stosunków lokalnych i zawodowych określone będą rozporządzeniem wykonawczym.

Jak widzimy jest to jedna kategoria pracowników, której charakter „umysłowy” zależy od wykształcenia. Ta konsekwencja w budowie zemści się z pewnością w życiu przez przeróżne komplikacje (oto np. jedna — subjekt, nie mający wykształcenia, o którym inowa wyżej, pomocniczo, jak to często bywa, spełniający czynności kalkulacyjne, rachunkowe i kasjerskie; zachodzi obowiązek ubezpieczenia, czy nie). Na podstawie przepisów przejściowych do rozporządzenia art. 158 minister pracy ma określić 1. ulgowe warunki zażycia sprzedawców i ekspedjentów, którzy pełnili w chwili wejścia w życie rozporządzenia t. j. 1.1.1928) te obowiązki, a nie mają warunków, o których mówiliśmy wyżej, oraz 2. miejscowości, w których ze względu na brak szkół warunki te będą stosowane jeszcze przez 5 lat.

Dodamy, że według posiadanych przez nas wiadomości rozporządzenia te są obecnie przedmiotem ankiety zainteresowanych sfer kupieckich i niedługo będą ogłoszone. A. Z.

Opinia prof. Casse'a o polityce prez. Schachta.

Berlin, 16 grudnia 1927.

Na zaproszenie westfalskiej akademii administracyjnej wygłosił prof. Cassel w Bochum odczyt na temat: „Stabilizacja waluty jako problem światowy”. W sprawie niemieckiej polityki pożyczkowej obracał się naogół prof. Cassel w kręgu myśli prezydenta Banku Rzeszy Schachta. Niemieckie zapotrzebowanie kapitałów winno ograniczyć się do środków, które mu wewnętrzna oszczędność niemiecka stawia do dyspozycji. Najważniejsze znaczenie ma to zwłaszcza dla gospodarstwa publicznego.

Prof. Cassel jest zdania, iż nie wolno zastawiać zagranicą siły płatniczej przyszłych pokoleń podatników. Tak samo na rynku wewnętrznym gospodarstwo publiczne zawsze musi pamiętać, że każda marka zużyta na jego potrzeby, odjęta jest zapotrzebowaniu względnie zaopatrzeniu kapitałowemu produkcji niemieckiej. Nawet same przez się ważne i pożądane publiczne wkłady kapitałowe należy na pewien czas odroczyć, dopóki niemiecka siła płatnicza nie będzie rzeczywiście mogła dostarczyć dostatecznej ilości kapitałów. To samo dotyczy ustawodawstwa socjalnego oraz zadań socjalnych sfer robotniczych.

Ponieważ Bank Rzeszy bronić będzie waluty niemieckiej wszelkimi środkami, przesadne żądania kapitałów doprowadzą do tego, iż niemiecki rynek kapitałowy wyprowadzony będzie z równowagi. Jeżeli Niemcy uczynią wszystko, co w ich mocy, aby położyć swej waluty na rynku międzynarodowym obronić, to interes gospodarstwa światowego z konieczności wymagać będzie niedopuszczenia do zagrożenia waluty niemieckiej przez ewentualne spłaty reparacyjne.

Wywody te uzupełnił prof. Cassel na odczyt w Münsterze następujący sposób: Plan Dawesa o pozostaniu dopoty w mocy, dopóki nie stanie przed trudnościami nie do pokonania. Bank Rzeszy z biegiem czasu podniesie stopę dyskontową tak wysoko, jak to będzie potrzebne dla umocnienia waluty niemieckiej. Wskutek tego napływ kapitałów zagranicznych do Niemiec coraz bardziej będzie się powiększał, ponieważ zagranica będzie korzystać z wysokiej stopy procentowej. Jednakże pożyczki zagraniczne znajdują ograniczenie w ograniczonej możliwości obciążenia hipoteki.

Alternatywa najbliższej przyszłości — tak zakończył prof. Cassel — będzie: albo zasadnicza zmiana polityki handlowej albo też redukcja spłat reparacyjnych.

GIEŁDY.

URZĘDOWA CENIŁA GIEŁDY WALUTOWEJ z dnia 16 grudnia 1927.

GOTÓWKA: Dolar 8.88. CZEKI: Holandia 360.40, Londyn 43.32, Nowy Jork 8.90, Paryż 36.10, Praga 26.41 i pół, Szwajcaria 172.15, Wiedeń 125.76.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Dolarówka 63.50, 64. Pożyczka dolarowa 83, 83.25, 8-proc. pożyczka kolejowa 102.50, 103.25, 5-proc. pożyczka konwersyjna 66.25, 5-proc. pożyczka konwersyjna kolejowa 62, 8-proc. listy zastawne Banku Gospodarstwa Krajowego 92, 93, 8-proc. listy zastawne Banku Rolnego 93, 8-proc. listy zastawne ziemskie z l. 82.50, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie z l. 57.75, 8-proc. listy zastawne m. Warszawy z l. 80.50, 80.90, 5-proc. listy zastawne m. Warszawy z l. 63.50, 63.75, 4 i pół proc. listy zastawne m. Warszawy z l. 61.

AKCJE.

Bank Polski 154.50, Bank Przem. Łwów 105, Firley 51, Cukier 78.40, Wegiel 409, 408, 108.50, Nobel 42, Lipol 40, 39.75, Modrzejów 8.95, 9.05, 9. Pocisk 2.55, Starachowice 64.75, 64.50, Ursus 12, Zieleniewski 20, Zawiercie 34, Żyrardów 17, 17.25, Haberbusch 157, Spirytus 35.50.

NOTOWANIA BAWELNY.

Nowy Jork, 15 grudnia. Bawelna amerykańska: Otwarcie: grudzień 18.72—74, styczeń 18.54—62, marzec 18.78—80, maj 18.88—95, lipiec 18.82—85, październik 18.50—53, 1 not. środok.: grudzień 18.42, styczeń 18.40, marzec 18.58, maj 18.74, lipiec 18.71, październik 18.72, 11 not. sr.: grudzień 18.47, styczeń 18.41, marzec 18.62, maj 18.76, lipiec 18.74, październik 18.35. Zamknięcie: Loco 19.25, grudzień 18.74—84, styczeń 18.68—70, marzec 18.89—91, maj 19.02—05, lipiec 19.02, sierpień 18.88, wrzesień 18.74, październik 18.60—62.

Liverpool, 15 grudnia. Bawelna egipska. Styczeń 16.85, marzec 16.70, maj 16.85.

Aleksandrja, 15 grudnia. Bawelna egipska. Sakellaris: styczeń otw. 33.45, zamk. 33.42, marzec otw. 33.75, zamk. 33.75; maj otw. 34.05, zamk. 34. listopad otw. 34.50, zamk. 34.35. Ashmouni: luty otw. 26.10, zamk. 25.98, kwiecień otw. 26.30, zamk. 26.24, październik zamk. 25.70, grudzień otw. 25.90, zamk. 25.70.

Liverpool, 15 grudnia. Havas. Bawelna. Otwarcie: styczeń 10.12, marzec 10.12, maj 10.12, lipiec 10.10, Zamknięcie: styczeń 9.96, luty 9.94, marzec 9.96, kwiecień 9.94, maj 9.96, czerwiec 9.94, lipiec 9.93, sierpień 9.85, wrzesień 9.77, październik 9.69, listopad 9.65, grudzień 10.01.

Nowy Orlean, 15 grudnia. Zamknięcie. Loco 18.88, styczeń 18.73—75, marzec 18.92—95, maj 19.03—05, lipiec 18.93—94.

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym kurs dolara na łódzkim rynku walutowym wynosił w płaceniu 8.88 i 8.89 w żądaniu. Tendencja spokojna. Obroty małe.

W notesiku businessmana.

Łódź, 17 grudnia.

BILANS BANKU POLSKIEGO za pierwszą dekadę grudnia w pozycji kruszec, waluty, dewizy, należności zagraniczne do pokrycia wykazują wzrost o 15.7 milionów złotych do sumy 1.774,4 milj. zł. Płatne natychmiast zobowiązania (666,4 milj.) oraz obieg banknotów (940,3 milj. zł.) wzrosły łącznie do sumy 1606,7 milj. zł. Portfel wekslowy wzrósł do sumy 434,4 milj. zł. t. j. — o 3,5 milj. złotych.

KOMISJA ANKIETOWA zakończyła opracowywanie wniosków z zakresu przemysłów młynarskiego i piekarskiego. Wnioski z innych gałęzi przemysłu zostaną opracowane i przedłożone rządowi w połowie stycznia.

7.000.000 PODKLADÓW kolejowych zamówiło ministerstwo komunikacji na rok 1928, z tego 6 milionów u producentów krajowych, a jeden milion za pośrednictwem firmy angielsko-niemieckiej Lippman Schalit. Przewidziana cena — 9 zł. za sztukę.

UMIĘTNOŚCI ZAWODOWE DO PROWADZENIA PRZEMYSŁU KONCESJONOWANEGO określa rozporządzenie ministra przemysłu i handlu z dnia 9 grudnia 1927 r., ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr. 111. Określono tam umiędzynarodowione wymagania do prowadzenia przemysłów: 1. instalacji wodociagowych lub gazowych. 2. instalacji elektrycznych dla siły i światła o niskim napięciu, dołączanych do już istniejących zakładów. 3. instalacji elektrycznych wysokiego napięcia. 4. kominarskiego. 5. wyrobów materiałów pyrotechnicznych, wybuchowych oraz amunicji. 6. sprzedaży takich materiałów. 7. wyrobów broni i sprzedaży broni. 8. przedsiębiorstwa dochodzenia roszczeń powstających z umowy o przewóz towarów.

O CZYNNOŚCIACH KOMIWOJAZERÓW I SAMODZIELNYCH AGENTÓW HANDLOWYCH traktuje rozporządzenie ministra przemysłu i handlu, ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr. 111 pod poz. 944. Według tego rozporządzenia osoba zbierająca zamówienia lub skupująca towary, powinna posiadać specjalną w tym celu legitymację, która uprawnia do wykonywania odnośnych czynności na całym obszarze Rzeczypospolitej. Obowiązek ten nie ciąży na przemysłowcach, którzy wykonują podobne czynności dla potrzeb swego przemysłu. Komiwojażerowi wydaje się legitymację na wniosek tego przemysłowca, dla którego komiwojażer działa, i on też zawiadamia odnośną władzę o ustaniu stosunku służbowego komiwojażera. Legitymację wydaje władza przemysłowa i instancji terytorjalne właściwa dla danego przedsiębiorstwa. Jeżeli komiwojażer ma zastępować także przedsiębiorstwo leżące poza okresem władzy wydającej wpis tych przedsiębiorstw do legitymacji skuteczną władzą właściwą dla nich. Załatwienie wniosku o wydanie legitymacji nastąpić winno do dni 8-miu. Towarów zakupionych nie wolno właścicielowi legitymacji wozić ze sobą, może je tylko zabrać dla dostarczenia na miejsce. Wolno wozić próbki i wzory, których sprzedawać nie wolno (wyjątek — biżuterja).

BALSAM BENGALSKI KARPIŃSKIEGO ZNIECZULAJĄCY
SPRAWIA NATYCHMIASTOWĄ ULGĘ W BÓLACH REUMATYCZNYCH ARTRETYCZNYCH NEWRALGICZNYCH

Les Parfums Godet
PARIS
FOLIE-BLEUE CHEVALIER PRINTEMPS PETITE FLEUR BLEUE
Wydawnictwo Przedstawicieli
M. Czapanik i S. Izicki
Warszawa, Długa 50, tel. 1 324-98

„ARARAT” — Prk. Teatr — Kom. Rewjowy

pod kier. M. Broderzona

Biała Sala Manteuffla, zachodnia Nr 48
Dziś w sobotę o g. 4 pp. popularnie 7.45 i 10 w.
3 prze z awiana mieszana-g. programu p a

„ROZINKES MIT MANDLEN”

12 najciekawszych numerów 1. II go programu

ANONS

We wtorek 20 b. m. premiera III go programu
Kasa czynna od godz. 1 po poł.

Ogłoszenie.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, schab i baleron przez wyznaczanie cen" (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 101), na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527 art. 8) — oraz na Uchwale Magistratu m. Łodzi z dnia 16 kwietnia 1926 roku — niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi, co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 63 z dnia 16 grudnia 1927 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na mięso wieprzowe i wyroby masarskie za 1 kg. w detalu:	
wieprzowina	Zł. 2.80
wieprzowina bez dokładki	" 3.60
schab i baleron	" 3.60
słonina	" 3.80
sadło	" 3.80
salceson	" 3.80
kiełbasa krajana	" 3.80
kiełbasa serdelowa	" 3.80
pasztetowa	" 4.40
serdelki	" 4.80
podgarłana	" 2.40
czarna	" 2.40
kaszanka	" 1.40
krakowska	" 4.60
szynka gotowana	" 6.20
16. szynka sur. wędz.	Zł. 3.80
17. " bez kości	" 4.40
18. baleron gotowany	" 6.20
19. " surowy	" 5.00
20. Boczek sur. wędz.	" 4.40
21. " gotowany	" 4.60
22. sznaliczki	" 4.40
23. siekane	do umowy
24. słonina paprykowana	" 5.00
25. poledwica sur. wędz.	" 6.60
26. kiełbasa surowa	do umowy
27. rolada	" 4.60
28. kiełbasa sucha	" 5.70
29. salami	" 8.20
30. parówki	" 5.70

na mięso wołowe, baranie i cielęce za 1 kg.	
w hurcie:	
wołowina normalna I gat.	Zł. 2.66
" normalna II gat.	" 2.18
" koszerna I gat.	" 3.32
" " II gat.	" 2.70
baranina normalna	" 2.77
" koszerna	" 3.23
cielęcina normalna	" 2.94
" koszerna	" 2.94
w detalu:	
1. wołowina normalna I gat.	Zł. 3.00
2. " norm. II gat.	" 2.50
3. " koszerna I gat.	" 4.00
4. " koszerna II gat.	" 3.23
5. baranina normalna	" 3.18
6. " koszerna	" 3.87
7. cielęcina normalna	" 3.40
8. " koszerna	" 3.53
9. wołowina norm. I gat. bez kości	" 3.50
10. " norm. II gat.	" 2.85
11. poledwica wołowa	4.20

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów § 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu. Zaznaczam, że zgodnie z § 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych, będą ukarani przez władzę administracyjną i instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku (Dz. U. R. P. Nr. 91 — z 1926 r. poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku — aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10.000. — zł., o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych.
Łódź, dnia 17 grudnia 1927 roku.

Wice-Prezydent m. Łodzi
(—) St. Rapalski.

Właścicielka pracowni Gorsetów „Maison Caprice” z Warszawy przyjechała do Łodzi i poleca **PASY** uszczuplające „TAGO” oraz inne nowości paryskie. Duży wybór staniaków. Przyjmuje A. MASZKOWSKA PIOTRKOWSKA 117 Tel. 30-03. W firmie w niedzielę przyjmuje cały dzień. Uważaj POZOSTAJE w ŁODZ JESZCZE 3 DNI.

PODCZAS ŚWIĄT PODCZAS **HOTEL KASYNO SOPOTY** Z PIĘKNYM WIDOKIEM NA MORZE NOWOCZESNE KOMFORT. CIEPŁE KAPIELE MORSKIE i t. d. Poleca POKOJE od 6 GULD.

KASYNO SOPOTY ROULETTE-BACCARA otwarte cały rok. Informacje: WARSZAWA, TEL. 157-31.

Kasyno SOPOTY OTWARTY CAŁY ROK ROULETTE-BACCARA **Kasyno-Hotel** OTWARTY CAŁY ROK NOWOCZESNY KOMFORT. CIEPŁE KAPIELE MORSKIE, POKOJE OD 6 GULD. OGRZEWANIE CENTRALNE, USŁUGA MIĘDZYNARODOWA. INFORMACJE: WARSZAWA, TEL. 157-31.

Udzielam lekcji uczniom niższych klas gimnazjalnych. Przygotowuję do egzaminów. Praca ściśle według programów państwowych. Korepetycje przyjmuję tylko po uprzednim porozumieniu się z wychowawcą klasowym. Za rezultaty pracy gwarantuję. Posiadam wieloletnią praktykę. 30 zł. miesięcznie za godzinę dziennie. Wiadomość: Borzęcka, Lutomer ska 21, m. 92. front, III p. od g. 3-ej do 6-ej po poł.

NA RATY

Wszelką damską garderobę oraz roboty futrzane w na wykwintnym wykonaniu przyjmuję z własnych i powierzonych materiałów po cenach konkurencyjnych.
M. ROZENBERG
Cegielniana 36, TELEF 63-97
Lewa oficyna, II-gie piętro

Wojazer

branży włókienniczej (jedwabnej) przez poważną Spółkę Akcyjną na pensję stałą i prowizję nast. zast. poszukiwany.
Reflektuje się tylko na sily pierwszorzędne, które podobne stanowiska już plastowały.
Oferty sub „H. B.” do administracji niniejszego pisma.

Doctor **H. Wolkowski**
Zachodna No 57. Cegielniana 19) Choroby skórne weneryczne Leczenie lampą kwarcową Przyjmuje od 1 do 2-ej i od godz 4-8 W niedzielę i święta od 11-1. Dla Pań od godz. 4-5 oddzielna o czekalnia tel. 37-70
Dr. **S. J. SZWEG**
powrócił i wznowił przyjęcie.
Zawadzka 6 Tel 35-01

Lekarz **dentysta** **Juliusz Uszaniecki**
przyjmuje od godz 11-3 r. i 7-8 w Wyłącznie zabiegi chirurgiczne i usuwan e zębów
Cegielniana 57 tel. 61-43.

Lekarz-dentysta **H. Jankowska-Lifszycowa** ordynuje od 9-11 i 3-7 Sienkiewicza 18

Lek - Dentysta **B. Markus-Nusbaumowa** przyjmuje w godz. 4-7. Piotrkowska 61, tel. 21-32
Lekarz-dentysta **F. Horowicz** przyjmuje w niedzielę przy ul. Piotrkowskiej 294 codziennie od godz 2-1 wiec

Okazja na Gwiazdkę 100 resztek na suknie alta i kostjumi po niebywale niskich cenach
Cegielniana 40 II piętro front.

Zakopane pensjonat „Piaś” ul. Sienkiewicza Br. R. Howej i L. Rautej. W 30 pokojowej willi, o wożesny komfort, woda bieżąca w kapiach, tarasy i windy. Położenie słoneczne. Kuchnia wyborowa, także dietetyczna.

Zakopane Pensjonat „Halka” ul. Zamostej dr. Marij Statterowej poleca pokoje słoneczne. Kuchnia wykwintna. Pensjonat renomowany. Informacje. Telef. n. 21-23. od g. 3 pp. do 8 wiec.

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863. EGZYSTUJĄCY) ZAKŁAD
KEFIRU LECZNICZEGO K. SIGALINY
WYPIĆ MOŻNA NA MIEJSCU, DOSTAJĄ DO DOMU NA ŻĄDANIE
UL. NARUTOVICZA (DZIELNA) 6. TEL. Nr. 9640.

NA GWIAZDKĘ !!!
Zegary zegarki firm Longines. Omega, Zenith i in. złote, srebrne i niklowe, obrączki ślubne oraz wszelką biżuterię poleca:
Zakład Zegarmistrzowski
JAN CHMIEŁ, Piotrkowska 100
Tel. fon 25-35. — Sprzedaj na dogodnych warunkach. — Przyjmuje wszelkie reperacje zegarmistrzowskie i jubilerskie, wykonanie szybkie i solidne.

PANOWIE! Nie noście brudnych ubrań!
Dzwoń tel. 67-49 do Chemicznej Pracni **F. ROZENBERGA** Pomorska 7,
filia: Cegielniana No 30, a natychmiast będzie wysłany posłaniec, który zabierze do chemicznego czyszczenia Twoją garderobę, albi bieliznę męską lub frakki do prania i na oznaczony termin b. odesłane Robotę wykonywią pierw szorzędni fachowcy. Ceny umiarkowane!

OKAZJA! OKAZJA!
Na nadchodzące święta wykonywam zdjęcia po cenach znżonych. Pocztówki od 4 złotych (6 sztuk). Specjalny dział portretów (powiększenia). — Zdjęcia do paszportów i legitymacji na żądanie w ciągu jednego dnia.
L. LAKS
ul. Zamenhafa 29, róg Żeromskiego.

KASA CHORYCH m. ŁODZI poszukuje lokalu składającego się z 12 pokoi na parterze, lub na pierwszym piętrecie położonego w śródmieściu t. j. między Placem Wolności a ul. Główną, od ul. Kilińskiego do Gdańskiej.
Oferty przyjmie Wydział Gospodarczy Kasy Chorych m. Łodzi. ul. Wólczańska L. 225. pokój 15.
Kasa Chorych m. Łodzi.

1.000 Sukien ostatniej mody przedtem ceny do 48.— teraz ceny likwidacyjne 7.50, 9.50 12.50, 15.50
Juliusz Rozner, Piotrk 10

WEKSLE
eden na zł. 376 z wystawienia Franciszka Malka na zlec. B-ci M. J. O. M. zur pany - kopalni Emmy w dniu 6. 11. 28 r. jeden na zł. 200 z wystawienia A. Urbankowskiego na zlec. Rudolfa Prussaka pl. w Lesznie w d. 3. 11. 28 r. eden na zł. 160 z wystawienia F.roma Szwarzlatta na zlec. H. Giberstajna pl. w Górsku w d. 10. 11. 28 r. oraz eden na rb. 1500 wysawiony przez Józefa Dawidowicza w r. 1914 blanko wszelkie z ostatnim żyrem Hermans Jonasa oraz dowód osobisty wydany przez Komisję Rządową w Łodzi na nazwisko Hirsza Hermana Jonaasa oraz inne dokumenty **ZOSTAŁY SKŁADANE**. Wszystkie te weksle zostały unieważnione.
LOKAL frontowy, parterowy z wystawą przy ulicy Piotrkowskiej między Zawadzka a Zieloną poszukiwany. — Oferty sub. „Dul” do administracji Republiki

Swiatlo zgasto? Motor stanął?
dzwoń 60-34
Natchmniastowa naprawa wszelkich uszkodzeń swiatla i t. y. **Byzury przez cały dzien.**
60-34 umieszczony w książce telefon pod lit. „P” (Pogotowie Elektryczne)

Tylko jeszcze krótki czas trwać będzie likwidacja firmy Juliusz Rozner, Piotrk. 100. Ceny od 25 do 50% zmżone.

Ruleta
Matematycznie sprawdzony sposób opowania rulety. Wygrana dzienna 400 złotych przy kapitale 800 dolarów. oszukuję spółnika kapital również daje do spółki. Przed zawarciem spółki zademonstruje wyniki rzutow. — Oferty pod „Wjazd” do admn Republiki

Z POWODU WYJAZDU **do sprzedania WILLY**
o 8-miu pokojach meblowanymi z zabudowaniem gospodarczym, wczem z morgowym parkiem i ogrodem owocowym, w okolicy Brzezina w Tworzynkach. — Oferty do adre. „Republ.” pod nr. 47.

Zadacie wszędzie **łóżka połowe** składane „Palma Patent” za które gwarantujemy na 3 lata. Stałe na składzie **łóżka metalowe** ameryk. „stoł” polowe **wózki sportowe** i krzeselka dziecięce oraz materace wyścienne i miękkie ul. **Północna 24** tel 31-85.

Okazja! **Radio - odbiornik 4 o lampkowy „Neutradon”** najnowszy model w spec. alnej zamkniętej skrynce do sprzedania Drubn. Sienkiewicza 56.

Sala średn. rozm. z dopływem prądu umożliwia na parterze **poszukiwana** Oferty sub „M. K” do adm. Republiki

VIS WYPRZEDAŻ TRWA

PIOTRKOWSKA 63. = **OBUWIE** damskie od zł. 19.50 = dn. 19 b. m. wł.
męskie ,, ,, 29.50 =

KINO - TEATR „IMPERJAL”
Początek seansów o g. 2, 4, 6, 8 i 10 w.
W soboty, niedziele i święta
o godz. 12, 2, 4, 6, 8 i 10 wiecz.
SALA OGRZANA
ORKIESTRA POWIEKSZONA.

Dzisiaj i dni następnym!

„TANCERKA z SEVILLI”

W roli tytułowej: **Priscilla Dean.**

egzotyczny dramat w 8-ku aktach z tycja torcedorów

Ceny miejsc do godz. 5 po poł. 50 gr. 60 gr. 75 gr. od godz. 5 po poł. 75 gr. 1 - zł. 1,50

Na raty i za gotówkę!

Na wypłatę po 5 zł. tygodniowo sprzedają otomany, kozetki, materace, tapczany oraz krzesła

Lewkowicz, Konstantynowska 24.

WSZELKI BÓL GŁOWY

ENAKOMICIE „SOWA”

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystryczny przy Górnym Rynku. **Piotrkowska 294, tel. 22-89** (przy przystanku tramw. pabiańskich) przyjmują chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-jej po poł. Sześciopięć opsy, analizy (mocz, krew, płwocin etc.) operacje opstrunki.

Porada 3 złote

Wizyty na miesiąc Zabieg i operacje od umowy. Kąpiele świetlne. Naświetlania lampą kwarcową Roentgen. Elektryzacja. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i męty.

W niedzielę i święta do godz 2 po poł

Dr. med. Z. RAKOWSKI

Tel. 27-81
Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i płuc.

Konstantynowska 9.

Przyjmuje 12—2 i 5—7.

Okazyjna Wyprzedaż mebli

używanych, lamp, stołów bilard poduszek kołder kap. materaców i t. p. Codziennie prócz świąt od godz. 11 — 2 i od 5—8 po poł. Zawadzka № 11. Wiadomość u dozocy

Damskie torebki tanio!

Wielki wybór torebek damskich portfel, przyborów podróży, toczek, tańców szkolnych po cenach konkurencyjnych. — Roboty precyzyjne.

L. FRONNER, Łódź, Cegielniana 38

Magazyń Wykwintnego

Obuwia

P. Kenigsberg

Zachodnia 34

polica na sezon bielały bogaty wybór najnowszych modeli ze skór za ranciznych. Ceny znacznie niższe do 50%.

Na Gwiazdkę.

PLATERY, KRYSZTAŁY, PORCELANĘ i t. p.

— POLECA —

M. Siegelberg

Piotrkowska № 45. Nakrycia wszelkich firm. Niższe cen fabrycznych

Przedświąteczny WIELKI WYBÓR firanek, dywanów chodników, portjer, kap pluszowych tjuowych i etaminowych, oraz obić meblowych, maleum, cerat i roiet. — **I. Rotenberg, Łódź** Nowomiejska 1 (róg Pl. Wolności) Ceny fabryczne. Telefon 57-10

W sobotę, dn. 17 grudnia 1927 roku w lokalu własnym przy ul. Sienkewicza № 3/5 odbędzie się **Towarzyska gra w loto** dla członków Stowarzyszenia i wprowadzonych gości. Początek punktualnie o godz. 21-ej. Zarząd Stow. Komiwojażerów Ł.O.H.P.

HEMOROIDY STAN ZAPALNY, KRWAWIENIE, SWĘDZENIE. **USUWA** **HEMORIN-KLAWE**

Panie strzeżcie się kalectwa!!! **Specialista dla przepukliny** Wynalazca patentowanych bandaży 20-letniej praktyki

Przylecał i przyjmuje leczenia na przepuklinie, wypadanie, wężrzności kamienie żółciowe, skrzywienie kręgosłupa kolan i nóg u kobiet, mężczyzn i dzieci zastosowanie bandaży naszej metody, gumowe podkożochy na rozpręzenie żył. **Własne warsztaty. Łódź, ul. Zgierska 17. Tel. 64-42. Dyr. Rapaport u Grybauma.**

Doktor L. Prybulski Zawadzka № 1. Telefon № 25-38. Choroby skórne włosów, weneryczne i mocznicyowe (leczenie światłem) Lampos kwarowa promieniami Röntgena. Przyjm. od 9-21 5-8. Dla pan od 4-6. Oddzielna poczekalnia.

Dr. med. Lubicz Cegielniana 43. Tel. 41-32. Choroby skórne weneryczne, mocznicyowe. Leczenie sztucznym światłem kwarową przynajmniej od g. 8 do 10 rano od 5—8 w.

Dr. med. BRAUN Południowa № 23. Tel. 40-26. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów Gabinet Röntgenowa światła-leczniczą kwarcową. Przyjmuje od 9—11 rano i od 5—8 p. o.

Dr. med. S. KANTOR Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów Gabinet Röntgenowa światła-leczniczą kwarcową. Przyjmuje od 8-2 i 10-12. Dla pan oddzielna poczekalnia od 7-9 00.

Doktor P. Klinger Piotrkowska 51. Choroby weneryczne, skórne i włosów. Przyjmuje od 9—12 i 5-8. Panie od 4—5. W niedzielę i święta od 10—12.

Dr. med. Rózaner Dziecina № 9. Tel. № 28-98. Choroby skórne weneryczne i mocznicyowe. Przyjmuje od 8—10 od 5—8. Leczenie światła kwarcową. Oddzielna poczekalnia dla Pań.

Kupno - sprzedaż Na wypłatę Najodpowiedniejsze podarunki gwiazdkowe obrusy, chodniki, portjer, wawłowe, pikowe i pluszowe koltury. Wyżymacki, narzutki na kocyki poleca Leon Rubaszkin, Kułkiego 44. 01

Ubiory męskie, damskie, obuwy i swetry na wypłatę, Piotrkowska 37. 11 wejście i piętro front

Okazyjne firanki, swetry, palta, meble, bielizna, man-lakiera na raty tanio „Kredyt Nawrot 15. 1 piętro front 16

Konrubyczny rosy 10 cto leini drudy kasztan do sprzedania. Główna 59. Wytwornia Wódek. 18

Karakulowe tańde palto, pierścienie i zegarek brylantowy okazyn e tan o sprzedam w tymczasem H-tel zawoju pokó 223 1

Okazyjna sprzedam dom w tem sklep z ul. cyna jednopoietrowy niedo-ograbianic ul. Świętochryzkiej 1 I. Wolf. 18

Wzój ekonomie meblowany przy intelig. rodznie do wynajęcia Wladyslaw Narutowicz 4/1. m. 16 od godz. 2—8 pp.

Pokół duży z telefonem w centrum dla jednego pana poszukany. Of. „Auslaßer” do adm. Republiki.

Poszukuję mieszka nię składają ego sę z 4-eh pokoi z wygodami na pierwszym lub drugim piętrze w centrum miasta. Of. sub. „B” do adm. Republiki.

Poszukuję mieszkania z 4-eh pokoi z wygodami na pierwszym lub drugim piętrze w centrum miasta. Of. sub. „B” do adm. Republiki.

Poszukuję mieszka nię składają ego sę z 4-eh pokoi z wygodami na pierwszym lub drugim piętrze w centrum miasta. Of. sub. „B” do adm. Republiki.

Poszukuję mieszka nię składają ego sę z 4-eh pokoi z wygodami na pierwszym lub drugim piętrze w centrum miasta. Of. sub. „B” do adm. Republiki.

Poszukać posady biuralistki znaną i poważnie i przygodnie w domu przy ul. Narutowicza 4/1. m. 16 od godz. 2—8 pp.

Poszukuję posady biuralistki znaną i poważnie i przygodnie w domu przy ul. Narutowicza 4/1. m. 16 od godz. 2—8 pp.

Poszukuję posady biuralistki znaną i poważnie i przygodnie w domu przy ul. Narutowicza 4/1. m. 16 od godz. 2—8 pp.

Poszukuję posady biuralistki znaną i poważnie i przygodnie w domu przy ul. Narutowicza 4/1. m. 16 od godz. 2—8 pp.

Poszukuję posady biuralistki znaną i poważnie i przygodnie w domu przy ul. Narutowicza 4/1. m. 16 od godz. 2—8 pp.

Poszukuję posady biuralistki znaną i poważnie i przygodnie w domu przy ul. Narutowicza 4/1. m. 16 od godz. 2—8 pp.

Poszukać posady biuralistki znaną i poważnie i przygodnie w domu przy ul. Narutowicza 4/1. m. 16 od godz. 2—8 pp.

Manicure Cegielniana 19. m. 11. front parter.

Sana ojum Zakład kąpielowo-leczniczy „Salus” Sztumskiego. Ciepłoty seica, nerwowoprzewodny pakowimaterie, astma sklerioza, Pensjonat okiełtyczny.

Wizyta 16 b.m. zgłoszenia koleży z brylantami tańskawy znacząca the odnieć za brym wynalazkiem Aleksandra ska 137 front ul. Koprowska

Wydzierżawie dom biaz przepiękną pianicę 3-4 pięcioro wzięlię przymę facnowego wó ómka z newielkim kaitatem Złota szase się Zjazdów 1 go Maja № 18 Kiasun.

Pończochy, oczka i dzin i repererje tanio Konstantynowska 33, m. 11

Zgłoszone dokumenty Zgłoszony został kwit inkasowy banku Zw. Sp. Zgłoszonych № 20017 na dwa weksle wydany p. Sz. E. Sztiauch.

Helena Masnik H-telowska 117. zgłosz przepusko wyd. pizez roidit konsulatu w Ryd e.

Zgłoszono eksia- Zgłoszono eksia- zeczę wojak, roczn 1807 wyjeżdż pzez PKO, w Łódzi na imię Samuela Dzmua Gold-tusta

Zaginęła teczka Zgłoszono zaginęłą teczkę z notkami Znaczca zwołic za wynagrodzeniem 24-gajnikowa 77. 18

Karakulowe palto, zupelnie nowe sprzedam nacyjmiam. Cena bardzo niska. Zdybka, P-o-r-ka 136 w 16 podwórzu. 18

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz millimetr (na stronie 10 szpalt). W TKSCIE: 40 gr. za wiersz mil (na str. 4 szpalt). NEKROLOGI I NADESLANE 30 gr. za wiersz mil. na str. 4 szp.) Zarecz. i zaślub. po ekście 10 zł. Zamieszkiwane o 50 pr. Zapi. o 10) je drożej. Za terminowy druz ogłoszeń adm. nie o dpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.